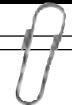

Vaduguns

Otrdiena ● 2015. gada 26. maijs

CENA abonentiem 0,53EUR
tirdzniecībā 0,65EUR

Daudz dzērājšoferu 13.

Īsziņas

Kāpēc dienā deg laternas?

Vairāki balvenieši ir pārsteigti, kāpēc Balvos dienā deg laternas? Balvu novada pašvaldības speciālists Andris Vrubļevskis paskaidroja, ka šobrīd Balvu pilsētā un atsevišķos pagastos notiek ielu apgaismojuma rekonstrukcijas darbi: "Tiek mainīti esošie gaismekļi pret jauniem - energoefektivākiem. Rekonstrukciju paredzēts pabeigt šis nedēļas laikā. Saistībā ar minētajiem darbiem dažviet pilsētā tiek ieslēgti ielu apgaismojums diennakts gaišajā laikā, kas saistīts ar uzstādīto jauno gaismekļu pārbaudi un automātikas noregulēšanu."

Bibliotēka sestdienās nestrādās

Balvu Centrālās bibliotēkas kolektīvs informē, ka no 1.jūnija līdz 1.septembrim bibliotēka sestdienās būs slēgta. Savukārt bērnu abonements sestdienās būs slēgts no 1.jūnija līdz 1.oktobrim.

Nevis īpašumā, bet lietošanā

Precizējam, ka Viļakas novada domes deputātei Ilzei Šaicānei 2012.gada automašīna "Volvo" ir nevis īpašumā, bet lietošanā. Tāpat amatpersonu deklarācijā norādīts, ka parādaistību slogs ir EUR 2 289,06. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām!

Atzīmēsim piekto jubileju

Nedēļas nogale briežuciemiem būs īpaša, jo bijušie un esošie pedagoģi un skolēni atzīmē skolas 105 gadu jubileju. Skolas direktors Aigars Keišs atzīst, ka noskaņojums ir jauks, kaut gan, kā jau mācību gada nogalē pieklājas, jāspēj vēl izdarīt pēdējie darbiņi. "Viss izdosies!" viņš nešaubās.

Aicina pieteikties šovam

Latvijas Neatkarīgā Televīzija līdz 4.jūnijam aicina pieteikties aizrautīgus, enerģiskus un strādīgus cilvēkus jaunajam šovam "Lauku sēta" (anketa portāls *skaties.lv*). Šogad šova uzvarētājs balvā iegūs ceļojumu uz Brazīliju.

- Onkoloģiskās modribas gads
Padomi, kā neieliaist slimību

- Sirmgalvja nelaimē
Avārijā notriec uzticamu palīgu

Foto - E.Gabranovs

Orķestra jubileja Balvos. Tautas pūtēju orķestra "Balvi" vadītājs un diriģents Egons Salmanis pirms jubilejas koncerta atzina, ka ir ļoti pateicīgs audzēkniem, viņu vecākiem, saviem kolējiem skolotājiem, pašvaldībai par atbalstu un uzticību: "Jūtos vairāk nevis kā diriģents, bet kā skolotājs, kam virsuzdevums ir audzināt un attīstīt bērnus un jauniešus ar mūzikas pašdzību, mērķtiecīgi veidojot draudzīgu kolektīvu, kur ikviens jūtas novērtēts un gaidīts. Ja kāds mazumiņš no tā izdodas, esmu gandarīts." Jāpiebilst, ka jubilejas koncertā spēlēja 80 muzikanti.

Jubilejā dāvā koncertu

Edgars Gabranovs

Sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā tautas pūtēju orķestris "Balvi" svinēja 60 gadu jubileju. Jāpiebilst, ka rīt apāla jubileja aprīties arī orķestra vadītājam un diriģentam Egonam Salmani. Jautāts, kādas ir sajūtas 50.dzimšanas dienas priekšvakarā, E.Salmanis atjokoja, ka gadiem nav ne vainas, "jo darbs ar bērniem skolotājam prasa būt formā, tikai reizēm jūtos kā nodzīts kara zirgs".

Egons Salmanis atzīst, ka 60 gadi orķestrim ir pieklājīgs vecums: "Prieks, ka joprojām ierindā viens no orķestra dibinātājiem Vitolds Dreimanis un muzikanti, kuri kolektīvu stutējuši ilgus gadus. Diemžēl daudzi kolēģi jau ir aizsaulē. Ko šī jubileja nozīmē bērniem? Ceru, ka viņiem ir šī piederības sajūta, un zinu, ka jubilejas pasākums bija gaidīts, un koncertam gatavojāmies ar atbildības sajūtu."

1987.gadā, kad Egons sāka vadīt orķestri, viņš bija gados jaunākais pūtēju orķestra diriģents valstī. Pats viņš smej, ka *zaļam gurķim* tas patiesi bija gan liels gods, gan atbildība. Taujāts, vai ietu to pašu ceļu, ja laika ratu varētu pagriezt atpakaļ, E.Salmanis atzina, ka savulaik

īoti patika un padevās trompetes spēlēšana un lielas intereses par diriģēšanu nebija, taču izvēle par labu diriģēšanai izdarīta pēc lūpas traumas orķestri Padomju armijā.

Mūspuses ļaudis lepojas, turklāt pamatoši, ar Balvu pūtēju orķestra augstajiem panākumiem valsti. "Daudziem, iespējams, rodas iespāids, ka iegūtās vietas konkursos ir vienārši sasniedzamas, pat pašapro-tamas. Tā nav! Visa pamatā ir milzīgs, regulārs daudzu gadu darbs, ko zina tikai skolotāji un paši jaunie mūziķi. Turklāt mūsu pašmērķis nav iegūt augstākās vietas, bet gan pēc iespējas labāk sagatavot katru priekšnesumu, ko dāvājam klausītājiem vai rādām ūrijas komisijai," uzsver diriģents.

Muzikanti, tostarp E.Salmanis, priecājas, ka pūtēju orķestris Balvos ir novērtēts, pat milēts. "Liels paldies par to - tas stiprina un dod motivāciju darboties turpmāk," saka viņi. Tāpat orķestra vadītājs atklāja, ka patikami ir uzstāties dzimtājā pilsētā, kaut sirdij tuva esot arī Aglona, kur balvenieši muzicējuši jau 10 gadus pēc kārtas. "Esam spēlējuši daudzās baznīcās, kultūras namos, klubos, lielveikalos, brīvdabas estrādēs, ciemu salidojumos Viļakas pusē, un katrai vietai ir siksniņš un pievilciņa," uzskaata E.Salmanis.

Piedalās maratonā.

7. lpp.

Skaistum-kopšanas pulciņa dalībnieces demonstrē apgūto.

6. lpp.

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Problēmas visiem vienādas – nācās secināt, atgriežoties no Ikšķiles novada, kurā apskatījām, kā dzīvo un strādā cilvēki no galvaspilsētas 28km attālajā novadā. Sākotnējā sajūsma par arvien pieauga oso iedzīvotāju skaitu, dzimstību un rindām uz bērnudārzu, kas liecina par attīstību, mazliet no plaka pēc tikšanās ar vienu no uzņēmējiem, kurš veiksmīgi darbojas jau vairākus gadus. Mazliet pārsteidza viņa teiktās, ka Latvijai būtu nepieciešama vēl viena krīze... Varbūt tad cilvēki prastu novērtēt darbu, vispirms iemācītos labi strādat un tikai tad prasītu atbilstošu samaksu. "Nezin kāpēc pie mums viss ir ačgārni. Cilvēkiem iedomā gatavu zivi, nevis makšķeri. Laikam 50 gadi padomju savienībā tomēr atstājuši savas pēdas," teica uzņēmējs, kurš ne reizi vien saskāries ar labu darbinieku problēmu. Sanāk, ka paši savām rokām veidojam pabalstu saņēmēju paaudzi, kas, visticamāk, algotu darbu vairs nestrādās nekad. Un kādēļ gan ne? Mājās trūkst malkas, pagasts atvedis – turklāt vēl saskaldītu, nav ko ēst – Sarkanais krusts iedos pārtikas pakas... Te nedomāju cilvēkus, kuriem palīdzība patiesām nepieciešama (vairumā gadījumu gan viņi to neprasa), bet tos, kuri, būdam spēka pilni, pārtiek no vecāku pabalstiņiem un uz pasauli pārvārā lūkojas *raibām acīm*. Viņi dzīvo ar domu – ja kāds šodien kaut ko iedos, būs labi, ja nē – iztiks tāpat. Un tā dienu no dienas, gadu no gada...

Latvija

Eirovīzijā triumfē Zviedrija, Latvija paliek sešā.

Sestdienas vakarā Vīnē noslēdzās Eirovīzijas dziesmu konkurss, kurā triumfēja Zviedrijas pārstāvīs Manss Zelmerlēvs ar dziesmu "Heroes". Latvijas pārstāvē Aminata Savadogo uz skatuves kāpa ar 19. kārtas numuru un konkursa kopvērtējumā ieņēma sesto vietu, aiz sevis ar 80 punktu starpību atstājot Igauniju, kuri palika septītie. Tas ir ceturtais augstākais Latvijas sasniegums Eirovīzijas konkursā.

Tagad arī Latvijā valsts apmaksāta zīdaiņu vakcināciju pret rotavīrusu. No 2015.gada Latvijā uzsākta valsts apmaksāta zīdaiņu vakcinācija pret rotavīrusu. Lidz šim vakcīna tika kompensēta 50% apmērā.

Latvieši sākuši piepelniņties, lasot vīngliemežus. Latvijā sākusies vīngliemežu masveida vākšana - daudziem to nodošana kļuvusi par labu piepelniņšanās veidu. Taču audzētāji ir uztraukti par vīngliemežu populācijas saglabāšanu, jo viņiem tagad ir vairošanās laiks. Vīngliemežu cenas šogad ir augstas - var dabūt pat 60 centus par kilogramu. Tomēr vīngliemežu audzētāji tos pašlaik nepārdod, jo vīngliemežiem sācies kāzu laiks.

Kurš būs prezidents? Svētdien oficiāli noslēgusies kandidātu izvirzīšana Valsts prezidenta vēlēšanām, kas notiks 3.jūnijā. Augstajam amatam partijas izvirzījus četrus kandidātus - Egilu Levitu, Sergeju Dolgorovu, Raimondu Vējonu un Mārtiņu Bondaru. Jāatgādina, ja 3.jūnijā nevienam no četriem kandidātiem neizdosies iegūt 51 deputāta atbalstu, partijām būs jāmeklē jauni kandidāti.

Rēzeknē divi prokurori dzērēmā izraisa avāriju un mēģina slēpt notikuma pēdas. 23.aprīļa vakarā Rēzeknes pilsētas prokurora Zurabi Karčava automašīna "Saab" nolidoja no tilta un ar jumtu atsītā pret asfaltu. Pie stūres sēdējis Karčavas kolēģis, arī Rēzeknes prokurors Andris Šķutāns, vēsta TV3 raidījums "Nekā Personīga". Rēzeknes prokurori Šķutāns un Karčava nogādāti slimnicā, kur asinsanalizes vienam konstatēja 2,5 promīļu alkohola reibumu, otram 3,2. Pirms 7 gadiem Šķutāns bija apsūdzības uzturētājs Balvu policistam Aigaram Pužulim, kurš tika tiesīts par cilvēka notiekšanu reibumā. Pamatversija bija, ka Pužuli piesegušas augstas policijas amatpersonas un noorganizējušas, ka asins analizes nodod cits cilvēks. Prokuroram Šķutānam tā ari neizdevās pierādīt, ka Pužulis būtu dzēris. Augstākās tiesas Senāts attaisnoja Pužula piesedzējus. Tagad pret pašu prokuroru Šķutānu ierosināts kriminālprocess par avārijas izraisīšanu reibumā.

(Ziņas no portāliem www.kasjauns.lv, www.tvnet.lv, www.apollo.lv)

Puķu draugu saiets Gobusalā

Maruta Sprudzāne

Gobusalā BIRUTAS CIRCENES mājas pagalms atgādina tirgus placi. Maija nogale, kad beidzot kļuvis siltāks, vedinājusi šurp doties tuvāku un tālāku ciemu ļaudis un izvēlēties puķu stādus. Saimniece atzīst, ka patiesām sācies 'puķu trakums', par ko viņai, protams, liels prieks.

Puķkope Biruta atzīst, ka šis pavasarīs nav izdevies. Tas ir ilgs un turklāt ļoti vēss. Saule uzspīdēja martā, bet aprīlis un arī maijs siltumu neatnesa. Siltumnīcas gan sakurināja, uzturot vajadzīgo gaisa temperatūru, bet augiem pietrūka saules gaismas. Tagad, redzot ziedošos puķu podus un pārējos košos augus, kas izdaļo siltumnīcas, ilgais un aukstais pavasarīs jau sāk aizmirsties.

Vasarsvētku nedēļā ceļu uz Gobusalu mēroja cilvēki ne tikai no mūspuses novadu pagastiem. Biruta bijusi pārsteigta par gulbeniešiem – no kaimiņpilsētas ieradies kupls pulciņš ciemiņu. Pirmo reizi te pabija arī Žiguru un Tilžas cilvēki, lai iegādātos stādus savu pagastu skaistumam. Daļa augu jau aizvesta un iestādīta Balvu pilsētā. Mūsu pilsētas skaistumam izaudzēja samtenes, leduspuķes, vasaras rudbekijas...

Biruta domā, ka pircējus uz Gobusalu vilina iespēja pašiem staigāt pa siltumnīcām un izvēlēties sev iepatikušos stādus. Tad rodas pārliecība, ka viņi atradusi pašu labāko. Arī cenas, pērkot uz vietas, ir draudzīgas. Puķaudzētāja atzīst, ka nespēj tikt līdz cilvēku gaumei, jo tās mainīgums nav izskaidrojams. Vienu gadu pircējiem patīk petūniju sarkanais tonis, bet šogad viņi priekšroku dod gluži citām krāsām. Līdzīgi noticis ar tomātu šķirnēm. Pērn mazs pieprasījums bija militaino šķirņu tomātiem, tāpēc šogad Biruta izvēlējās un saaudzēja citas. Tagad nākas uzklasīt jautājumu: bet kur palikuši militainie, kas garšo labāk par hibrīdajām šķirnēm?

Vai puķu podus jau var droši kārt laukā pie mājām? Biruta saka, ka noteikti. Taču, pirms ziedošos podus novietot gribētājā vietā, vispirms tos vēlams nolikt uz zemes un diennakti paturēt. Lai puķes, iznākušas no siltumnīcas, norūdās, paliek stingras. Laistīt puķu podus vajadzētu no apakšas, iegremdējot ūdeni

Foto - M. Sprudzāne

Birojs pagalmā. Pirms puķes aizceļo uz jaunām mājām, Birutai Circenei ir ļoti daudz darba.

Foto - M. Sprudzāne

Kuru izvēlēties? Ieejot siltumnīcās, apmeklētājiem aizraujas elpa no ziedu un augu daudzveidības. Cilvēki jautā vienu un to pašu: ko man labāk izvēlēties?

un atstājot uz kādu pusstundu. Dažkārt ūdeni ieliktie podi aizmirstas un tad var pārmirkst. Ziedošās puķes vajadzētu mēslot reizi nedēļā. Biruta dod priekšroku kristaliniem, kas labi šķist ūdenī. Jāatceras, ka nevajadzētu piebarot sausas, iepriekš neaplaistītās puķes.

Senioru vēstis

Risinās pensionāriem svarīgus jautājumus

Zinaida Logina

18.maijā Rīgā, Latvijas Universitātes Lielajā aulā, notika Latvijas Pensionāru federācijas 10. kongress, kurā par priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēja Andri Siliņu.

Jelgavas novada senioru koris "Gaisma" kongresa sākumā nodziedāja pensionāru tradicionālo himnu "Nevis slinkojot un pūstot", kā arī citas dziesmas, radot patīkamu un svinīgu gaisotni. Labklājības ministrs Uldis Augulis teica paldies par to, ko pensionāri darījuši Latvijas valsts neatkarības izcīņīšanas labā. Runājot par nākotni, viņš uzsvēra, ka Labklājības ministrija jau ir sagatavojuši un valdībai iesniegusi grozījumus pensiju sistēmā, kas uzlabos pensionāru materiālo stāvokli. Federācijas vadītājs Andris Siliņš savā ziņojumā stingri atgādināja, ka veco cilvēku problēmām beidzot ir jāķūst par visas valsts prioritāti. Pensionāri vairāk nekā divas desmitgades ir dzīvojuši ar savilkām jostām, un šobrid situācija ir tāda, ka 70% pensiju saņēmēju ir zem nabadzības riska robežas. Latvijā iekšzemes kopprodukta pieaugums ir mazāks par plānoto, kas nozīmē samazinātas valsts budžeta iespējas palīdzēt pensionāriem. Darba spējīgie cilvēki turpina izbraukt uz ārzemēm, investori nerēdz Latvijā pievilcīgu vidi lielu projektu realizācijai, mazās iemaksas sociālajai apdrošināšanai nozīmē nākotnes pensionārūs - nabagus, kas būs slogs sabiedrībai. Cilvēki netic pensiju sistēmai, lai arī Latvijas valsts ir pensiju garants. A.Siliņš skaidroja, krizes gados notikusi aizņemšanās no pensiju fonda, un tas bijis ārkārtas pasākums, tomēr šobrīd pensionāru sabiedrība pamatoti prasa vismaz pakāpenisku līdzekļu atdošanu fondam. "Fondā pašlaik atkal izveidojies uzkrājums, lai, mūsuprāt, risinātu atsevišķus pensionāru materiālā stāvokļa uzlabošanas pasākumus. Diemžēl dzirdam, ka valsts ieņēumi pildās sliktāk, nekā plānots. Eiropas Savienība spiež budžetu konsolidēt, kas praktiski nozīmē ierobežot sociālā budžeta izdevumus," skaidroja federācijas vadītājs. Viņš atgādināja, ka gadiem ilgi pensionāru organizācijas iesniedz priekšlikumus palielināt piemaksas par darbu līdz 1996.gadam, par neapliekamā minimuma palielināšanu,

Foto - Z. Logina

Darbojas redakcijas komisijā un ievēl valdē. Antons Ločmelis (pirmais no labās) no Balvu pensionāru biedrības 10. kongresā darbojās redakcijas komisijā, viņu kā pārstāvi no Latgales ievēlēja arī Latvijas Pensionāru federācijas valdē.

arī citus priekšlikumus. Tomēr vienīgais, kas ir panākts, - pavisam nesens Saeimas Budžeta un finanšu komisijas vadītāja Kārja Šadurska solijums palielināt pensionāru neapliekamo minimumu par 15 līdz 20 eiro gadā. Zālē sēdošajiem bija sāpīgi dzirdēt sabiedrībā izskanējušo minējumu, ka, piemēram, pensionāriem jādodas bēglu gaitas uz vecajām Eiropas valstīm, kur bēglā pabalsts būtu lielāks nekā vecajiem cilvēkiem Latvijā. A.Siliņš darīja zināmu aptaujās noskaidroto faktu, kurā 30% pensionāru atzinuši, ka līdzekļu trūkuma dēļ nevar atlauties rūpēties par savu veselību. Vadītājs uzsvēra, ka būtu labi, ja valsts simtgadi varētu sagaidīt ar dāvanu vecākajai paaudzei - senioru veselības apdrošināšanu. Rīcības programmā un priekšlikumos izskanēja daudzi ierosinājumi, piemēram, juridiskā palīdzība pensionāriem, biļetena "Latvijas Pensionārs" iznākšana arī krievu valodā, sadarbības pilnveidošana ar Cilvēktiesibu aizstāvības biroju un citām institūcijām, kas iestājas par pensionāru interesēm, sadarbība ar senioru organizācijām citās valstīs, dažādu projektu izstrāde un realizācija, mājaslapas www.pensionari.lv uzturēšana un citi jautājumi. Balvu pensionāru biedrību 10. kongresā pārstāvēja biedrības vadītāja Zinaida Logina un Antons Ločmelis.

Kā vērtējat Igaunijas parlamenta lēmumu samazināt vecuma slieksni balsošanai pašvaldību vēlēšanās un nosakot, ka tajās balsot varēs 16 gadu vecumu sasnieguši pilsoni?

Viedokļi

Tas ir pārāk agri

IVARS LOGINS, Balvu novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

Cilvēki, kuri piedalās vēlēšanās, ar savu balsi pieņem nopietnu lēmumu.

Manuprāt, lemt par citu cilvēku likteni no 16 gadiem un izšķirt, kurš no deputāta amata kandidātiem uzsāks pildīt deputāta pienākumus, ir pārāk agri. Kādā raidījumā izskaneja viedoklis, ka atļaut doties politikā vajadzētu pēc 30 gadu vecuma, jo, kā mēdz teikt, šajā laikā cilvēkam jādabū kaut viens dzīves puns, lai iegūtu pieredzi un spētu pieņemt nopietnus un atbildīgus lēmumus. Protams, ir daļa jauniešu, kuri regulāri seko politiskās dzīves notikumiem un savos uzskatos ir krietni nobriedušāki par vienaudžiem. Tajā pašā laikā nevēlos apvainot nevienu gados jaunu cilvēku, bet, kā minēju, doties vēlēt no 16 gadu vecuma, manuprāt, ir pārāk agri. Tāpat uzskatu, ka līdz ar šādu parlamenta lēmumu Igaunijā būtu jāmaina arī citas lietas. Piemēram, ja reiz 16 gadus vecam jaunietim dota iespēja piedalīties vēlēšanās un pieņemt nopietnus lēmumus, viņiem

būtu jāpiesķir arī mantojuma tiesības, likumīga rīkošanās ar kustamo un nekustamo īpašumu, nemaz nerunājot par tiesībām no 16 gadu vecuma iegādāties alkoholu un cigares. Ar šādu soli Igaunija acīmredzot vēlas palielināt vēlētāju aktivitāti, viņu skaitu un jauniešu ieinteresētību politiskajos notikumos.

Jāpiebilst, ka atbalstītu arī ideju palielināt vecuma slieksni, no cik gadiem var kļūt par deputātu. 18 gados doties vēlēt ir normāli, bet šajos gados kļūt par deputātu, manuprāt, arī ir pārāk agri. Šajā vecumā cilvēkiem vēl jāmācās un jāiegulda darbs savā izaugsmē.

Fakti

- **Grozījumus valsts konstitūcijā, kas pašvaldību vēlēšanās ļaus balsot cilvēkiem no 16 gadu vecuma, atbalstīja 62 Igaunijas parlamenta deputāti. 10 deputāti balsoja pret, bet 19 deputāti balsojumā nepiedalījās.**

- **Likumprojekta aizstāvji uzsver, ka dalība vēlēšanās no 16 gadiem ļaus palielināt jauniešu interesi par politiku un viņiem būs vairāk iespēju lemt par jautājumiem, kas attiecas tieši uz viņiem.**

- **Igaunijā ir apmēram 24000 jauniešu vecumā no 16 līdz 18 gadiem. Ja apmēram 60 % no viņiem piedalīsies vēlēšanās, tas ļaus palielināt elektorātu par 14000 līdz 15 000 cilvēku.**

pieaug. Protams, visam ir arī sliktās puses. Nevienam nav noslēpums, ka vēlēšanu laikā tiek uzpirkti vēlētāji. Pieļauju, ka jaunākus cilvēkus ir vieglāk piekukuļot, tomēr tas ir tikai mans subjektīvais viedoklis. Grūti spriest. Pagaidām nemēdz vēlēšanu laikā domāt, kam atdotu savu balsi, jo zinu, tas neko nemainīs. Vienīgi varu mammai izteikt savu viedokli, kuru viņa vienmēr uzklausa un nem vērā. Novēlu arī Latvijai spert tik izšķirīgu solu, uzticēties mums, valsts nākotnes veidotājiem!

Viedokļus uzklāsīja
A.Ločmelis un D.Voite

Īsumā

Baznīcu nakts – 5.jūnijā

Pirma reizi Vilakas Romas katoļu draudze un Šķilbēnu Romas katoļu draudze piedalīsies Baznīcu nakti, kas notiks 5.jūnijā.

Jaunā tradīcija aizsākās pagājušajā gadā, kad pirmo reizi Rīgā notika Baznīcu nakts, kurā piedalījās 43 Rīgas baznīcas, kas pulcēja ap 20000 apmeklētāju. Baznīcu nakts ideja līdz Latvijai atceļoja no Austrijas, kur pirms 10 gadiem notika pirmais šāds Kristīgās baznīcas konfesiju un draudžu kopīgi rīkots ekumenisks notikums. Drīz pēc tam pasākums notika arī Čehijā un Slovākijā. Kopš 2012.gada Baznīcu nakts notiek arī Tartu, Igaunijā. Latvijā Baznīcu nakts ideju aizsāka neliela domubiedru grupa, kura vada Jurģis Klotiņš. Viņš sākotnēji pats šo pasākumu pieredzēja Čehijā, Brno pilsētā, un nolēma ideju īstenot arī Latvijā. Kopā ar domubiedriem darbs pie idejas īstenošanas Latvijā uzsākts 2013.gadā, un jau pirmā "Baznīcu nakts" Latvijā noorganizēta 2014.gada 6.jūnijā. Baznīcu nakts mērķis ir sniegt iespēju cilvēkiem iepazīt baznīcas mantojumu, rosināt cilvēku interesī par kristīgo ticību un draudzi, aicināt meklēt ceļu pie Dieva. Baznīcu nakts misija ir līdzdarboties Latvijas garīgās atmodas darbā, tas ir Kristīgo konfesiju un draudžu rīkots kopīgs ekumenisks notikums Dieva godam. Piektdien, 5.jūnijā no plkst. 18.00 līdz pusnaktij pasākumā "Baznīcu nakts" piedalīsies 36 baznīcas Rīgā un 100 baznīcas Latgalē, Vidzemē, Zemgalē un Kurzemē. Visās baznīcas pasākumu ieskandinās zvanu skaņas, tad notiks katras draudzes īpaši izveidota Baznīcu nakts programma. Baznīcās notiks Svētās Mises, sakrālās un garīgās mūzikas koncerti, ekskursijas, izzinošas izstādes, cienāšana ar tēju, nodarībās bērniem un jauniešiem, sarunas ar priesteriem, laiks aizlūgumiem un apcerēi klausumā un citas aktivitātes. Vilakas Romas katoļu baznīcas prāvests Stānislav斯 Kovalskis uzsvēra, ka draudzes galvenais pienākums ir 1. evāngelīzācija - sludināt par Jēzu Kristu, Dieva Dēlu, kas kļuva Cilvēks mūsu pestīšanai, nomira pie krusta un trešājā dienā Augšāmēlās un dzīvo. 2. katehīzācija - mācīt par ticības patiesībām un dzīvi pēc tām. 3. sakramentalā dzīve - iet pie sakramentiem, jo tajos darbojas pats Dievs, sevišķi Euharistijā, kurā Viņš ir reāli klātesošs. Draudzes dzīves galvenais notikums ir Sv. Mise un centrālā vieta - baznīca. 5. jūnijā būs iespēja daudzīem cilvēkiem dažas stundas būt baznīcā vai baznīcas dārzā, lai satiktos ar dzīvo Dievu lūgšanā, lai ieklausītos Labajā Vēsti, lai dzirdētu par baznīcas un draudzes vēsturi un piedalītos citās aktivitātēs. Dievs vieno cilvēkus Baznīcā. Ceru, ka šī diena palīdzēs mums visiem stiprināties ticībā un vienotībā ar Dievu, ar brāļiem un māsām Kristū. Baltinavas un Šķilbēnu Romas katoļu draudzes prāvests Stānislav斯 Priklis aicina visus interesentus apmeklēt Baznīcu nakts pasākumus. "Pasākumā izlēma piedalīties arī mūsu draudze, jo mīlam mūsu dievnamu un vēlamies, lai mūsu baznīciņu iemīlētu aizvien vairāk cilvēku. Ceram, ka uz pasākumu ieradīsies mūsu draudzes cilvēki kuplā skaitā, jo tie ir draudzes svētki, protams, būsim arī priečīgi par viesiem. Baznīcu nakti īpaši pievilcīgi ir tas, ka tas ir plaša profila pasākums, un ne tikai garīgs, bet arī kultūras un sabiedriski pasākums, un tā kā mūsu baznīcas ir gan arhitektūras pērles, gan arī garīgās dzīves centri, tad domāju, ka katrs mūsu novada iedzīvotājs vēlēsies izmantot šo iespēju un vienosies kopīgos svētkos. Ja mīlesim un cienīsim mūsu dievnamus un aizlūgīsim tajos par sevi, par mūsu ģimenēm un tēvzemi, tad arī Dievs svētis Latviju!" uzskata prāvests S.Priklis.

Vineta Zeltkalne

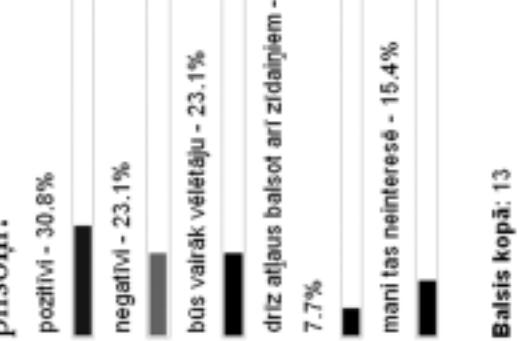
(Izmantoti dati no Baznīcu nakts rokasgrāmatas)

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Kā vērtējat Igaunijas parlamenta lēmumu samazināt vecuma slieksni balsošanai pašvaldību vēlēšanās un nosakot, ka tajās balsot varēs 16 gadu vecumu sasnieguši pilsoni?

Ieskaņu koncerts pirms lielajiem svētkiem

Piektdien Balvu Bērnu un jaunatnes centra speciālisti aicināja ikvienu interesentu uz pilsētas centrālo laukumu, lai izbauditu XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem veltītu ieskaņu koncertu. Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis, to atklājot, atgādināja, ka lielie svētki vairs nav aiz kalniem. "Balvos, kā arī galvaspilsētā parādiet sevi godam!" viņš vēlēja.

Rīta rosme. Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku ieskaņu koncerta Balvos dalībnieki izdzīvoja dienu, to sākot no agra rīta līdz pat vakaram un vēlai naktij. Neizpalika arī rīta rosme, kurā būt aktīviem mudināja mūsdienu deju dejotāji. Jāpiebilst, ka jaunie talanti dejā veiksmīgi izmantoja spaiņus, slotas, tostarp arī laikrakstu "Vaduguns".

Neaprakstāmas sajūtas. Rugāju novada vidusskolas 8.klases audzēkne Amanda Kočāne pirmo reizi uzstājās kā soliste Balvu pilsētas centrā. Jautāta par izjūtām, jaunie atzina, ka tās bijušas neaprakstāmas.

Ēd cukurvalti un krāsojas. Bērni un jaunieši deju un dziesmu starplaikos izmantoja iespēju baudīt dažādus našķus, kā arī izdalīt sejas. Desmitgadīgais Dāvis Polavs pastāstīja, ka vēlas iejusties briesmonīša tēlā. "Vai izskatās labi?" viņš jautāja.

Celā uz Rīgu! Ikviens koncerta dalībnieks Balvos atzina, ka ar nepacietību gaida XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkus. "Noskaņojums žilbinošs!" apgalvoja arī deju kolektīva "Rīka" dejotāji (foto).

Bilde publicitātei. Pirms lielajiem svētkiem ik uz soļa bija sastopami deju kolektīvi, kuri pulcējās kopā, lainofotografētos. Kubulu pagasta deju kolektīva "Cielaviņa" jaunieši atklāja, ka bilde nepieciešama publicitātei.

Solistē ar pieredzi. Svetlana Dulko kārtējo reizi apliecināja, ka viņas izpildītās dziesmas spēj aizkustināt pat visnocietinātākās sirdis.

Sūta vēlējumus svētku dalībniekiem.

Koncerta izskāņā Balvu Bērnu un jaunatnes centra vadītāja Olita Loseva aicināja palaist gaisā balonus, kuros ievietoti mūsu pašdarbnieku kolektīvu vēlējumi vienaudžiem visā Latvijā.

Mūsdienu ritmos. Mūsdienu deju dejotājas kārtējo reizi pārsteidza ar izdomu.

"Panem mani klēpī un ieaijā". Balvu Valsts ģimnāzijas audzēknes Zanes Akmeņkalnes izpildītā dziesma "Māmiņai" savīlnoja ikvienu skatītāju. Pati jauniete atzina: "Bija bailīgi, kaut arī dziedu ne pirmo gadu."

Uzstājās pēdējā. Dagmāra Laicāne pazistama ne tikai mūspusē, bet arī tālu ārpus novada robežām. Viņa apliecināja, ka Laicānu ģimene spēj skatītājus pārsteigt gan kopā, gan katrs ģimenes loceklis atsevišķi.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Panākums

Starp labākajiem gaļas gardumu festivālā

Artūrs Ločmelis

9.maijā Valkā notika 2.Starpautiskais gaļas un desu festivāls. Tājā ar panākumiem startēja arī Viļakas novada Šķilbēnu pagasta Upītes iedzīvotāji, mājražotāji INESE un SANDIS MATISĀNI, kuri kopā ar ražotājiem no Lietuvas "Kalnrugēle" uzvarēja nominācijā "Gardākais žāvējums delikatese".

Inese stāsta, ka festivālā vēlējās piedalīties jau pagājušajā gadā. Savu lomu gan nospēlēja daudzie *zaljie* tirdziņi, uz kurieni mājražotāji dadas piedāvāt savu produkciju klientiem, tādēļ ideju par dalību festivālā cītīgi glabāja līdz pat šī gada maijam. Savukārt aprīļa nogalē, kad 2.Starpautiskā gaļas un desu festivāla atklāšanas diena vairs nebija aiz kalniem, Matisānu ģimene piedalījās izstādē "Izvēlies Latvijas preci 2015" Rīgā un iepazinās ar vienu no Valkā notiekošā festivāla pārstāvēm, kura atzinīgi novērtēja viņu saražoto produkciju un mudināja noteikti piedalīties festivālā. Kad lēmums par došanos uz Valku tika pieņemts, atlīka čerties pie darba un sagatavot ipaši festivālam domātu gaļas produkciju – kaltētus liellopa gaļas un cūkgaļas stienišus, kurus prezentācijas vajadzībām izveidoja zirnekļu tīkla formā. Atsaucība šai produkcijai bija tik ļoti liela, ka festivāla apmeklētāji, īpaši bērni, to baudīja ne tikai gardām mutēm, bet ūrija pat izdomāja jaunu nomināciju ar nosaukumu "Gardākais žāvējums delikatese" un sagatavoto gaļu novērtēja ar augstu punktu skaitu. Arī gaļas produkcijas recepte nav sarežģīta. Liesā gaļa jānotur sojas mērces marinādē ar pipariem un pēc tam speciālā ierīcē noteiktā temperatūrā jāizkaltē. Jāpiebilst, ka kaltētas gaļas izstrādājumi bija arī šī gada festivāla jaunums. Savukārt viens no ūrijas dalībniekiem bija ne tikai Valkas novada domes priekšsēdētājs Vents Armands Krauklis, bet arī kāds Latvijā pazīstams pavārs.

Jautāta, vai festivālā plāno piedalīties arī nākamgad, Inese ar smaidu sejā stāsta, ka abus ar vīru pārņemis neliels azarts un jāsāk domāt jauna produkcija jau nākamā gada festivālam. "Šogad festivāla dalībnieki teica, ka tik daudz desu veidu nebija savu mūžu garšots. Jāteic, mums festivāla saražotās produkcijas pat pietrūka. Vajadzēja paņemt vairāk," stāsta Inese.

Jāpiebilst, ka 1.Starpautiskais gaļas un desu festivāls pagājušajā gadā notika arī Valkā. Konkursa galveno balvu un ekskluzīvu šefpavāra nazi saņēma mājražotājs no Igaunijas – Matti Sāgs. Savukārt pasākuma apmeklētāji varēja nobaudīt gan slavenos sīpolus no Peipusa ezera, gan kūpinātas pīles un čili ievārījumu.

Ar diplomu un medaļu rokās. Šī gada pavasarī apritēs trīs gadi, kopš Matisānu ģimenes dzīvē mājražošana kļuvusi par ikdienu. Mājražotāji savu produkciju piedāvā zaļajos tirdziņos netikai Balvu pilsētā, bet arī Gulbenē, Alūksnē un Rēzeknē. Pircējiem iespējams iegādāties gan desas un ruletes, gan arī citus žāvētas gaļas gardumus. Savukārt festivālā piedalījās ne tikai latvieši, bet arī igauņi, lietuvieši, pagājušajā gadā – arī somi. Attēlā - Sandis Matisāns.

Foto - no personīgā arhīva

Produkcijs noformējums. Inese Matisāne stāsta, ka no liellopu gaļas pagatavotā produkcija, kas festivālā kopā ar lietuviešiem triumfēja savā nominācijā, ir garšīga uzkoda alus cienītājiem. Jāpiebilst, ka pagatavotos gaļas gardumus festivāla dalībnieki varēja nogaršot par brīvu.

Ja ar dažādajiem gaļas izstrādājumiem bija vēlme palutināt mājās palikušos tuviniekus, tos varēja arī iegādāties. Savukārt produkcijas vērtēšanas kritēriji bija vairāki, tostarp tās izskats, garša un smarža.

Foto - no personīgā arhīva

Par ko raksta kaimiņi

Strenčos norisinājās Latvijas Baļķa celšanas čempionāts

Strenčos norisinājās Latvijas Baļķa celšanas čempionāts, kurā jaunu Latvijas rekordu šajā disciplīnā uzstādīja spēkavīrs Dainis Zāgeris. Paceļot 191 kg smagu baļķi, viņam izdevās pārspēt līdzšinējo rekordu (190 kg), kas kopš 2005.gada piederēja Raimondam Bergmanim. Lai skatītājiem sagādātu istu šovu, spēkavīri izpildīja arī citus vingrinājumus. Latvijas Baļķa celšanas čempionāts Latvijā norisinājās jau otro gadu, un šogad tajā piedalījās 13 atlēti.

"Auseklis"

Maltā skatāma Latvijas Nacionālās bibliotēkas izstāde "Sieviete fotomirklos"

Malta pagasta bibliotēkā līdz 1.jūnijam var iepazīt Latvijas Nacionālās bibliotēkas ceļojošo izstādi "Sieviete fotomirklos", kuras kuratore ir Ieva Laizāne. Izstādes fotogrāfiju izlase attēlo sievieti gan lauku darbos, gan mākslinieciskās profesijās un atpūtā. Pateicoties fotogrāfijām, iespējams novērtēt aizgājušo gadu untumus tērpos un frizūrās, kā arī īpašo cepuru eleganci. Tāpat tās atklāj sievietes ģimeniskumu un draudzību, attiecības ar saviem gadiem un visbeidzot arī pašu fotogrāfu. Izstādē apkopotas fotogrāfijas no Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma un vairāku privātpersonu arhīviem, kas aptver laika posmu no 19.gasimta beigām līdz 20.gadsimta vidum.

"Vietējā"

Ar "Viganti" pa Daugavas ūdeņiem

Jaunjelgavas novadā reģistrētā biedrība "Prast" un tās dalībnieks Uldis Albiņš šajā tūrisma sezonā Kokneses, Jaunjelgavas un Salas novada teritorijā Daugavas ūdens baseinā piedāvās izbraucienus ar jaunu liellaivu jeb trimarānu "Vigante". Jaunās laivas kapteinis un ekskursijas vadītājs Uldis Albiņš stāsta, ka ideja par šāda peldlīdzekļa būvniecību radusies, iepazīstot Jaunjelgavas novada vēsturi ap 30.gadiem, kad šajā pusē aktīvi darbojušās pārceltuves. Laivā ir 25 vietas, tā aprīkota ar jaudīgu motoru.

"Staburags"

Nerentabli, jo maz braucēju

No 8.jūnija tiks slēgti ekspresreisi maršrutā Valmiera-Rīga, Rīga-Valmiera. Reisi tika ieviesti pēc iedzīvotāju pieprasījuma eksperimentālā kārtā uz sešiem mēnešiem. Tā kā pieprasījums bijis mazs, Sabiedriskā transporta komisijas sēdē valsts SIA "Autotransporta direkcija" lēma, ka šie reisi nav rentabli.

"Drīva"

Zušu apjomu pārdos pa daļām

Drīzumā Alūksnes novada pašvaldības aģentūra "Alja" plāno rīkot zušu izsolī, kurā piedalīties varēs kā fiziskas, tā arī juridiskas personas. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, šoreiz nozvejotais zušu apjoms netiks izsolīts vienai personai, bet gan sadalīts pa daļām, lai pie tiem varētu tikt maksimāli plašs interesentu loks. Pašvaldības "Alja" direktors Māris Lietuvietis informē, ka līdz šim nozvejota gandrīz pustonna zušu. "Zuši tiek uzkrāti un tiks pārdoti sasaldēti," viņš norāda. Šobrīd tiek lēsts, ka zušiem vajadzētu tikt pārdoti 7-20 kilogramu lielās daļās.

"Malienas Zīgas"

Burtniekā spinningo Latvijas labākie

Divas dienas, 16. un 17.maijā, Burtnieku ezerā notika Latvijas 2015.gada čempionāta spinningošanā no laivām pirmā posma sacensības. Piedalījās pavisam 39 ekipāžas. Lomas bija gan skaistas līdakas, gan prāvi asari – dažas ekipāžas 6 stundās iemanījās nomedīt līdz pat 17 mērā līdakām, lielākā daļa no tām bija 105 cm garas. Protams, visas čempionāta dienās izvilktais zivis tika atlaistas atpakaļ ezerā.

"Liesma"

Nebūs taksometra

Gulbenes novadā vienīgā vieglā taksometra pakalpojumu sniegšanas firma – SIA "Kira Taxi 1" – vēlas pārtraukt šo darbību. Pēc uzņēmuma iniciatīvas 28.maijā novada deputāti lems par licences anulēšanu pasažieru komercpārvadājumu veikšanai novadā. Pēc lēmuma pieņemšanas domē firmas īpašniekam piecu dienu laikā taksometru numurzīmes būs jānodedod Ceļu satiksmes drošības direkcijai. Saskaņā ar "Lursoft" datiem šī firma ir reģistrēta 2013.gada sākumā un tās pamatkapitālā ir 2000 latu. Pagājušajā gadā firma valsts budžetā ir iemaksājusi 4,03 tūkstošus euro.

"Dzirkstele"

Skaistuma nemēdz būt pārāk daudz

Aprīja beigās, sarīkojot stila pārvērtības savai vienaudzei - 16-gadīgajai Balvu Valsts ģimnāzijas skolniecei Sabīnei Bernei, divu gadu laikā apgūtās prasmes demonstrēja skaistumkopšanas speciālistes Intas Ozolas vadītā skaistumkopšanas pulciņa dalīnieces.

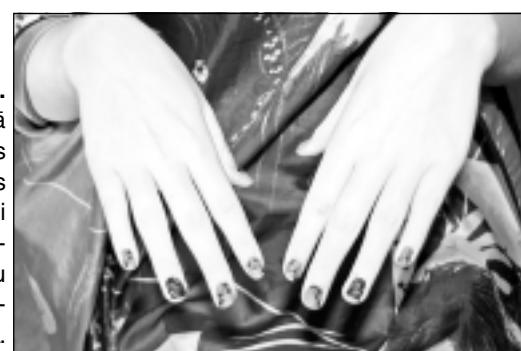
Pirms meitenes uzsāka atskaites darbu, Inta Ozola atklāja, ka viņu uzdevums būs sapost draudzeni svinīgam pasākumam. To darot, pulciņa dalīniecēm būs jāparāda divu gadu laikā apgūtās zināšanas sejas ādas, roku, nagu un matu kopšanā, frizūru veidošanā, dekoratīvās kosmētikas uzklāšanā, kā arī koptēla veidošanā. Inta paskaidroja, ka pirmajā mācību gadā meitenes pārsvarā apguva teorētiskās zināšanas, savukārt otrajā - to pašu mācījās padziļināti, uzsvaru liekot uz praktisku darbošanos. "Sākām ar frizūru veidošanu, ko tikai iesākām pirmajā pulciņa darbibas gadā, bet turpinājām ar lietām, kas meitenēm interesēja visvairāk. Pulciņa dalīnieces apguva zināšanas par pareizu uzturu, gērbšanās stilu, mācījās pareizi novērtēt auguma proporcijas un visu, kas nepieciešams stilīga koptēla izveidošanai," pastāstīja I.Ozola.

Pirms. Pārvērtību modele Sabīne pirms gada pati darbojās šīnī pulciņā, tādēļ labprāt uzticēja sava izskata pilnveidošanu bijušajām kolēģēm: "Viņas visas ir manas labas draudzenes, tāpēc pilnībā paļaujos uz viņu prasmēm," pirms pārvērtībām apgalvoja Sabīne.

Būs skaista frizūra. Lai taptu it kā mākslinieciski nevērīgais matu sakārtojums un tas spētu saglabāt formu līdz pat saviesīgā pasākuma beigām, modeles mati bija ne tikai jāuzkasa un jāsaloko, bet arī pareizi un stingri jānostiprina ar matadatām. Šis darbs prasīja laiku un roku veiklību. Dace Balode, kura ievedoja modeles matus, uzskata, ka divu gadu laikā, kopš darbojas pulciņā, ir mainījusies gan ārēji, gan iekšēji, legūtās zināšanas meiteni padarijušas pašpārliecinātāku, arī draudzenes, pošoties ballēm, droši paļaujas uz Daces meistarību frizūru veidošanā un *meikapa* uzklāšanā.

Koši.
Tā
izskatījās
Sabīnes
nagi
pār-
vērtību
no-
slēgumā.

Mazgā matus. Pirmā strādāt ar modeļi sāka Amanda Sirmā, kura vispirms izmazgāja Sabīnei matus.

Manikirs. Kamēr pārējās meitenes čakli darbojās ap sarežģito frizūru, uzklāja modeles sejai dažādus ādas kopšanai paredzētus līdzekļus un dekoratīvo kosmētiku, Agnija Melne Sabīnei izveidoja īpašu nagu dizainu dzivespriecīgās krāsās.

Gatavas eksāmenam. Skaistumkopšanas pulciņa dalīnieces (no kreisās stāv) Agita Melberga, Agnija Melne, Amanda Sirmā, Sabīne Berne (sēž), Dace Balode, Sandra Livzeniece, Paula Patricija Strapcāne un Elvita Kravale pirms darba uzsākšanas bija pārliecinātas, ka viss izdosies labi, jo skaistumkopšanas noslēpumus viņas apgūst jau divus gadus, turklāt ne reizi vien pielietojušas savas zināšanas, pirms ballītēm pucējot draudzenes, kā arī ierādot skaistumkopšanas iemaņas citu skolu jauniešiem.

Darbojas vienlaikus. Lai pārvērtības noritētu ātrāk, meitenes vienlaikus nodarbojās ar modeles sejas ādas kopšanu un matu žāvēšanu. Kamēr Agita Sabīnei uzklāja sejas masku, Elvita un Paula Patricija ar fēnu žāvēja matus. Paula Patricija atklāja, ka otro gadu pulciņu apmeklēja, jo vēlējās nostiprināt zināšanas par matu sakārtojumu veidošanu un dekoratīvās kosmētikas lietošanu, pielietojot tās praksē. Savukārt pārbaudes darbs bija laba iespēja parādīt, ko viņa apguvusi.

Pēc. Veikalā "Pure" meitenes Sabīnei izvēlējās svētkiem piemērotu tērpu. Šoreiz tie bija kupli dzelteni zvanveida minisvārciņi, gaišas pastelkrāsas blūzīte, melna ādas imitācijas īsjaka, miesas krāsas kurpes un maza, melna rokassomiņa. Sabīne atzina, ka tādā izskatā nebūtu neērti ierasties jebkurā saviesīgā pasākumā.

Aktuāli

Dzied Dievmātes godam

Balvu pagastā jau kļuvis par tradīciju, ka ne tikai maijā, bet visu gadu kopā nāk ciema sievas, lai caur dziesmām un lūgšanām Dievam godātu dzīvos un mirušos.

Maijs Romas katoļu baznīcas kalendārā ir Svētās Jaunavas Marijas mēnesis - laiks, kad tai velta īpašus dievkalpojumus un lūgšanas. Jaunavas Marijas godināšanas rituāli notiek arī daudzos mūspuses pagastos, arī Balvu pagastā. Maija Laicāne, kura stāvējusi pie sievju kopā sanākšanas dziedošā šūpuļa, saka, ka vēl joprojām viņu vidū ir divas sievas, kuras dzied no pašiem pirmsākumiem, -tās ir Zinaida Ziemele un Anatolija Čakāne. "Novembrī mēs sapulcējamies katru nedēļu, lai lūgtos par mirušajiem, gavēni lūdzamies ik reizi divās nedēļās. Ja vajag, dziedam psalmus, bet Dievmātes mēnesi maijā sev un citiem lūdzam Dieva palīdzību katrā dzīves brīdī," stāsta M.Laicāne. Vairāk nekā gadu sievu pulciņam piebiedrojusies arī Reginā Kulša. Viņa nešlejp, ka sākums iznācis tāds skumis, jo miris brālis un vēl viens tuvs radinieks. "Nejauši satikos ar Eleonoru Dokāni un, kad viņa mani aicināja nākt dziedāt, teicu 'jā' vārdu. Biju jau aizmirsusi to, ko mācīja māte. Negāja tik raiti, kā gribētos, bet tagad eju un dziedu ar prieku, bez kurnēšanas. Lūdzu par visiem, lūdzu priekos un bēdās, lūdzos arī par tautu, lai visur ir miers un saticība," saka R.Kulša. Arī Zita Zujāne atklāja, ka reizēm no savīļojuma birst asaras, taču galvenais - te var rast sirdsmieru. Zita ir gandarīta, ka Reginā viņu parājē savā māšinā un ceļš uz tikšanās vietu nav jāmēro kājām. Zinaidas Jefimovas ģimenē jau kopš mazām dienām dzied visi - dziedājis tēvs, māte, arī abas māsas Baltinavā dzied. "Mēs mācāmies no Maijas, viņa zina visas dziesmas," vadītāju paliela Z.Jefimova. Viena no pirmajām dziedātājām ir Anatolija Čakāne. Viņa apmeklē baznīcu jau kopš bērnības, līdz ar to šīs dziesmas nav svešas. "Ticība palidz cilvēkam uzturēt mundru garu, labi justies. Ar te saņemtajām emocijām var nedēļu mierā nodzīvot," domā A.Čakāne. Bērzbils pusē ieprecējusies Zinaida Ziemele. "Vīramāte bija ļoti ticīga un viņa man iemācīja visas latgaliskās paražas, dziesmu vārdus, valodu, par ko esmu pateicīga. Kad atnācu dzivot uz šejieni, satiku draugus, arī Domicellu Igauni. Mēs sākām kopā dziedāt, gājām viena pie otras uz mājām, bet vēlāk pasaucām citas sievas, sanācām krievs pulciņš -

Naudaskalna dziedātājas. Sievas tūlit sāks locīt balsis. Sievām matos sudrabs, un sudrabortas dvēseles atradušas kopīgu mierinājumu dziesmās Dieva godam.

sešpadsmit sievas," atceras Z.Ziemele. Trīs kilometri uz lūgšanām caur dziesmu nāk Līvija Gabrāne. Viņa atceras, ka bērniņā mātei neko mācīt nebija laika, tāpēc galvenā padoma devēja bijusi vecmāmiņa. "Gāju uz kapusvētkiem, dziedāju psalmus... rezīzem iedomājos, ka atkal vajadzētu padziedēt, atcerēties. Bet nezinu, kā precīzi jādzied. Kad uzzināju, ka šeit notiek kopā sanākšana, nācu pieteikties. Esmu sievu pulkā no novembra, mācos," saka L.Gabrāne. Divus gadus uz dziedājumiem nāk Anna Leišavniece. Arī viņai ticīgie pamati ielikti agrā bērniņā, tāpēc daudz kas zināms, bet kopā sanākšana dod gandarījumu. "Smejos, ka eju pie savām kaziņām un skaitu visas lūgšanas, ko zinu no galvas," bilst A.Leišavniece. Eleonorai Dokānei dziesmu vārdi jāpaskatās grāmatā, bet tikai tām, kuras nezinu no galvas. "Mēs ģimenē pēc brokastim līdz pusdienām svētdienās lūdzamies, jo baznīca mums tālu - 12 kilometri. Kad ieprecējos vīra mājās, arī tur bija ticīga ģimene. Mans vīrs visos godos pie galda nekaunējās pārmest krustu pēc ēšanas. Mums visi bērni, mazbērni, tagad arī mazmazbērni ir nokrustīti," pastāsta E.Dokāne. Silvija Trubņika dziedātājām piepulcējusies salīdzinoši nesen, pateicoties Reginās Kuļšas uzaicinājumam. "Man aizsaulē nācās pavadīt dēlu, nu stiprinos lūgšanās. Mēs ar māti uz baznīcu braucām vienmēr. Ticība stiprina," saka S.Trubņika. Viņai psalmus dziedāt nācās retāk, jo parasti bijusi saimniece.

Foto - Z. Logina

Izstāde

Pērlotājas mācības noslēdz ar izstādi

19.maijā Balvos Sociālā dienesta telpās atklāja pērlotāju darbu izstādi, kas vienlaikus bija arī gadu garo kursu dalībnieču apmācību procesa noslēgums.

Radošo pakalpojumu centra "Kaķiša dzirnaviņas" vadītāja Ina Bankova, atklājot pasākumu, uzsvēra, ka šī nu ir reize, kad priečaties ne tikai par savu, bet arī kolēgu veikumu. "Iecere dzima pagājušajā vasarā. Tad mēģinājām noķert mirkli, kad no rokām ārā neizslid pērle. Pērles ir tik maģiskas, -tiklīdz tām pieskarīs, tās vai nu iekrīt tavā dvēselē un paliek, vai aizripi un atgriežas atkal pie jums ar jaunu rakstu un aicinājumu būt tādai kā pērlei - neatkārojamai, valdzinošai, pārsteigušiem bagātai," skaidroja Ina Bankova. Viņa atgādināja, ka ar pērlēm sieviete var rotāties visos svinīgos dzīves gadījumos, pērles palidz sakārtot arī sievietes hormonālo sistēmu. Pērļu šanu sievietēm mācīja skolotāja Ivelta Useniece. Viņa nešlepa, ka iemācīt darboties ar pērlēm un adatu bijis viegli, jo kursu dalībnieces pierādījušas, ka ir radošas, neatlaidīgas, centīgas un izdomas bagātas. "Jāskaita tikai līdzi - viena pērle, otra pērle... Ja gadās kāda kljūme, var izārdīt un sākt no jauna. Sievietes darbojās visu gadu un, lūk, šeit ir rezultāts!" savu prieku pauða I.Useniece. Viņa pati bija patikami pārsteigta, izstādē ieraugot kursu beidzēju darbus, kurus vēl nebija redzējusi. "Viņas pašas ir atradušas, izdomājušas, likušas lietā radošo fantāziju un radījušas oriģinālus darbus. Sievietēm jāpucējas, un, ja rotas var izgatavot pati, kas var būt labāk? Laimigs cilvēks ir arī laimīgs darbinieks," smaidot konstatēja kursu pasniedzēja. Kursu apmeklētāja Reginā Melberga atzina, ka Inas Bankovas ideja par pērļošanu izrādījusies lieliska. "Es

Pie oriģinālajām pērļu rotām. Kursu dalībnieces kopā ar skolotāju un atbalstītājiem priečājas, ka radītie darbi patīk gan pašām, gan citiem kolēgiem.

uz šim nodarbībām nācu tikai paskatīties, jo uzskatīju, ka man nekas nesanāks. Gribējās vienīgi redzēt, kā top skaistās dāmu rotas. Taču jau pirmajā nodarbībā sapratu, ka adatu rokās varu noturēt, tiesa, pērlites sākotnēji varēju saskatīt tikai ar lupu, bet viss izdevās. Lūk, šajā darinājumā aptam-borēti ar pērlītem ir apmēram simts metri makšķerauklām līdzīgas šķorītes. Kad izdevās kaklarota, gatavoju arī rokas-sprādzi un gredzenu, lai sanāk komplekts. Šo rotu esmu jau uzlikusi un nesusi ar lepnumu, ka tas ir mans roku darbs," pastāstīja Reginā Melberga. Ina Bankova visām dalībniecēm - Annai Laizānei, Ritai Hrustajovai, Tamārai Germanei, Valdai Dulbinskai, Reginai Melbergai, Guntai Grāmatiņai, Indrai Breidakai, Ingai Smirnovai - teica paldies un pasniedza Patei-cības rakstus.

Sports

Igaunijā izcīna kausus

Foto - Z. Logina

Balvu Sporta skolas svarcēlāji 1. un 2.maijā piedalījās "SK Edu kauss" starptautiskajā turnīrā Igaunijā, Johvi pilsētā. Svaru kategorijā 45 kg 2.vietu izcīnīja Dāvis Maks (37+43 kg - raušana plus grūšana). Svaru kategorijā 62 kg 1.vietu izcīnīja Mairis Zeps (52+66), bet svaru kategorijā 69 kg 1.vietu arī Edgaram Pristem (88+116). Godalgotā 1.vietā Edijam Oplucānam (100+126) svaru kategorijā 77 kg, šajā pašā kategorijā Artūrs Berezovs palika ceturtāis (99+113).

Godalgotas vietas Ludzā

No 9. līdz 10. maijam Ludzā notika Latvijas U-14, U-17 čempionāts svarcelšanā jauniešiem. Svaru kategorijā 41 kg Kristoferam Boldānam 2.vieta (40+50 kg - raušana plus grūšana). Svaru kategorijā 45 kg 2.vieta Dāvidim Makam (35+45), bet svaru kategorijā 50 kg Rainers Melnstrads izcīnīja 1.vietu (35+43). Svaru kategorijā 56kg 2.vieta Jurim Bozovičam (47+55), bet svaru kategorijā 62kg 1.vietu Ralfam Boldānam (57+77), 3.vieta Mairim Zepam (53+67). Lauris Logins 2.vietu izcīnīja svaru kategorijā +62 kg (57+72).

Kalnā augšā, kalnā lejā

Orientēšanās sacensību 3.kārtā pavadīta kalnos. Saulainā piektdienas pēcpusdienā Kalnezera apkārtēnē bija sastopami daudzi aktīvi sportisti, jo šo sacensību vadmo-tīvs bija - kalnā augšā, kalnā lejā. Īpašas sajūtas sagādāja arī tas, ka visi kontrolpunktī bija ievietoti bedrēs, tādēļ trasēs bija jāpavada ilgāks laiks nekā parasti, lai kopā noskrietu 102 distances. Trešās sacensību kārtas uzvarētāji ir Artūrs Supe, Samanta Kukurāne, Madara Pugača, Vanda Konovāle, Normunds Logins, Līga Lupkina, Kristaps Loginovs, Gatis Kuģenieks, Raimonds Loginovs, Lucija Zariņa, Aivita Kļečetņikova, Dace Baikova, Jānis Frīdenbergs, Atis Andersons, Ivars Zariņš, Dita Stivriņa, Zinaida Logina. Nākamo sacensību starta vieta ir pārcelta - tās notiks Balvu vecājā parkā piektdien, 29.maijā (markējums no Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas), starts no pulksten 15.30 līdz 18.

Treniņus turpinās arī vasarā

16.maijā Daugavpilī notika Skolēnu spartakiāde grieķu-romiešu cīņā. Sacensības notika divās vecuma grupās: 2002.-2003.gadā dzimušiem un 2004.-2005. gadā dzimušiem sportistiem. Spartakiādē piedalījās Daugavpils, Rēzeknes un Balvu cīkstoņi. Balvu Sporta skolu pārstāvēja pieci cīkstoņi, kuri startēja jaunākajā vecuma grupā. Par spartakiādes čempionu kļuva Markus Medinieks, bet Kristaps Loginovs šajā svara kategorijā (35 kg) ierindojas 3.vietā. Arvis Začs savā svara kategorijā (27kg) izcīnīja 2.vietu. Kristapam Cielavam (sv.kat. 42 kg) arī sudrabs, bet Marks Višnevskis (sv. kat. 42 kg) palika piektais. Jaunie cīkstoņi kopā ar savu treneri Konstantīnu Titorenko plāno turpināt treniņus arī vasarā, lai nezaudētu sportisko formu un nākamgad turpinātu startēt tikpat veiksmīgi.

Piedalās maratonā

Ikgadējā Lattelecom Rīgas maratonā, kas 17.maijā pulcēja gandrīz 26 tūkstošus dalībnieku no 69 pasaules valstīm, piedalījās arī mūsu novadu skrējēji. Šogad mara-tona dienā laiks bija apmācies, 5 km skrējiena laikā lija un pūta brāzmains vējš, un ielas vietām kļāja peļķes, taču daudzi atzina, ka šādos laika apstākļos skriet ir vieglāk nekā saulainā un siltā laikā. Pavlovsku, Paideru, Sviklānu un Brezinsku ģimenes izvēlējās skriet 5 km distanci, lai to varētu veikt kopā ar bērniem, tā mācot viņiem veseligu dzīvesveidu.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Turpina tēva iesākto

INDULIS TRAPINS, Ikšķiles novada domes priekšsēdētājs

Cik sen esat novada domes priekšsēdētāja amatā?

- Kopš 2009.gada. Tajā laikā mazā politika Ikšķiles novadā izveidojās tā, ka man radas iespēja vadīt šo pašvaldību. Biju opozīcijā valdošajai varai, bet Dievs deva iespēju ar darbiem pierādit, ka var strādāt arī savādāk. Pēc izglītības esmu lauk-saimnieks, kurš diemžēl tagad no šim lietām attālinājies, taču, sākoties plaujai vai sējai, sirsniņa vēl tāpat trīc. Būtībā turpinu tēva iesākto, kuru 1964.gadā Ikšķiles teritorijā ievēleja par kolhoza priekšsēdētāju. Pavisam viņš amatā nostrādāja 25 gadus.

Ar ko esat atšķirīgi citu novadu vidū?

- Ikšķiliešiem paveicies, ka mūsu novadnieki ieņem ļoti labus amatus un līdz ar to maksā labus nodokļus. Bezdarbs novadā ir nepilni 4%, taču darāmā pietiek. Jau piecus gadus mums ir vairāk nekā 100 jaundzimušo gadā, pašvaldības bērnudārza rīndā gaida tuvu pie 200 bērniem. Sadarbojamies ar diviem privātajiem bērnudāzjiem, kas atrodas novada teritorijā. Dienaskārtībā ir jauna pašvaldības bērnudārza celtniecība ar baseinu – būvēsim dārzīpu 8 grupām, 160 bērniem. Ar katru gadu pieaug arī skolēnu skaits. Ja 2009.gadā Ikšķiles vidusskolā mācījās 600 skolēni, tad tagad jau 780. Vēl pēc diviem gadiem šis skaitlis būs 900, tādēļ divu gadu laikā jāizveido jauns skolas korpus, lai jau tuvākā nākotnē zinības skolā varētu apgūt 1000 izglītojamie. Novadā ir arī Tīnūžu pamatskola, kurā vienmēr bijis pilns komplekts skolēnu.

Būtībā esat galvaspilsētas gulumrajons...

- Tieši tādēļ pašvaldības uzdevumus ir, lai cilvēkiem, kuri maksā lielos nodokļus, atbraucot mājās, būtu iespēja pavadīt brīvo laiku un saņemt dažādus pakalpojumus. Pašvaldība pie tā strādā, kaut gan viegli nav. Mums trūkst sporta halles. Sporta zāles Tīnūžu pamatskolā un Ikšķiles vidusskolā ir noslogotas līdz pusnaktij. Novadam izveidojusies laba sadarbība ar biedrībām, piemēram, ar novadnieka Igora Miglinieka sporta skolu. Esam nodefinējuši arī prioritāros sporta veidus – tie ir basketbols, futbols un teniss.

Sadarbojties arī ar citām pašvaldībām?

- Ar Ogres novada pašvaldību kopīgi izveidojām atpūtas, sporta un tūrisma kompleksu "Ogres Zilie kalni" 435ha platībā. Tas ir publiski pieejams pašvaldību apsaimniekots dabas parks ar striktiem aizsardzības noteikumiem. Gada sākumā parkā par beidzām neizgaismotas distanču slēpošanas trases izbūvi aptuveni 10km garumā, kas savieno Ogres un Ikšķiles pilsētas. Izbūvējām starta laukumu ar atsevišķu iebrukšanas vietu un auto-stāvvietu. Ir arī velotrases, pieejamas zirgu izjādes, izbūvēts ļoti augsts skatu tornis, skatu platforma. Tapusi arī labiekārtota peldveta, atpūtas vietas ar grilēšanas iespējām.

-Kas šajā laikā paveikts?

-Pilsēta ir pārvērtīties, man prieks, kad atbrauc ciemiņi un saka – esat mainījušies uz labo pusī. Novadā nomainītas visas siltumtrases, rekonstruētas katlumājas, līdz šim nav bijusi neviens avārija. Esam sakārtojuši vairākas ēkas, uzbūvējām stadionu pie skolas, jauniešiem ir labs skeitparks, izbūvējām mazu laivu piestātni ar pludmalīti un atpūtas vietu. Lai novads labi strādātu, jābūt arī ļoti labai policijai. Kūla, atrkritumi, privāto ipašumu apsaimniekošana – tas ir pašvaldības policijas darba lauciņš.

Kādas ir lielākās problēmas?

-Tāpat kā visur citur – pašvaldības ceļi, to stāvoklis, ceļu fonda lielums... Taču mums ir ļoti spēcīga kapitālsabiedrība "Ikšķiles māja", kuras 100% kapitāldajās pieder Ikšķiles pašvaldībai. Savā ziņā esam unikāli, jo paši veicam derīgo izrakteņu izstrādi, paši sagatavojam materiālu un atjaunojam ceļu segumu. Vidēji gada ar grants segumu atjaunojam līdz 10km pašvaldības ceļu un pilsētas ielu. Tiesa gan, tas nebūtu iespējams bez bagātīgā tehnikas parka, kāds ir uzņēmuma rīcībā.

Minējāt, ka Jūsu dzimtas saknes nāk no Latgales?

-Tā ir. Viļakā atdusas mani senči no mātes puses – gan vecāmāte, gan vecaistēvs. Pie labas veselības vēl joprojām ir krustēvus un tante. Vismaz reizi gadā šo pusī apciemoju vēl joprojām.

Visbeidzot, kāds ir Jūsu atalgojums?

-2500 euro pirms nodokļu nomaksas.

Ciemojamies

Svētā Meinarda sala. Viens no Ikšķiles novada svarīgākajiem apskates objektiem un simboliem ir Svētā Meinarda sala, uz kuras saglabājušās Latvijā pirmās mūra baznīcas drupas, kas ir tiešas liecinieces Ikšķiles dibināšanai 1185.gadā. Novada atrašanās ģeogrāfiski stratēģiskā vietā – vairāku nozīmīgu ceļu krustpunktā - noteica tagadējā novada, kā arī visas Latvijas vēsturisko attīstību. Ikšķiles novads izveidots 2004.gadā, un pamatu novada izveidei radīja 1997.gadā notikusī Ikšķiles pilsētas apvienošana ar Tīnūžu pagastu, izveidojot Ikšķiles pilsētu ar lauku teritoriju. Novada teritorijas kopējā platība ir 130km², iedzīvotājū skaits uz 2014.gada janvāri – 9 223. Attālums no Latvijas galvaspilsētas Rīgas – 28km. Novads robežojas ar Ogres, Salaspils un Ropažu novadu, savukārt Daugava Ikšķiles novadu šķir no Ķekavas un Ķeguma novada. Ikšķiles novada vizija – novadā dzīvo stipra kopiena, kas savu labklājību vairo, aktīvi nodarbojoties ar videi draudzigu ražošanu un lauksaimniecību. Novadā nozīmīgākie dabas resursi ir lauksaimniecības un meža teritorijas. Meža zemju platība aizņem 44,7% no novada kopējās platības, savukārt lauksaimniecībā izmantojamās zemes – 36,6%. Novada teritorija ir salīdzinoši bagāta ar minerāliem resursiem, te attīstīta kokapstrādes nozare un iegūstošā rūpniecība – derīgo izrakteņu izstrāde. Tāpat tiek attīstīta lauksaimniecības produkcijas pārstrāde, sakņkopība, amatniecība un lauku tūrisms.

Veselība

Jauns centrs – jaunas iespējas

Viens no novada lepnumiemi ir pagājušā gada novembrī atvērtais veselības veicināšanas centrs, kas būvniecības nozares profesionālo organizāciju skatē "Gada labākā būve Latvijā 2014" saņēma Atzinību nominācijā "Rekonstrukcija".

Projekta realizācijas mērķis bija iegūt plašas un moderni aprīkotas telpas, nodrošinot pašvaldības iedzīvotājiem kvalitatīvu sociālo un veselības pakalpojumu sniegšanu. Iestādes vadītājs Juris Saratovs stāsta, ka jaunajā ēkā tagad mājvietu raduši divi dienesti – sociālais dienests un veselības veicināšanas centrs, kas agrāk bija kā dienas centrs. Sociālais dienests pieņem visus apmeklētājus, kas ir viņu klienti, un sniedz likumā noteikto atbalstu, savukārt veselības veicināšanas centrs nodarbojas ar veselīga dzīvesveida popularizēšanu, dažādu pasākumu un nodarbību organizēšanu, kas ietver gan vingrošanas grupas senioriem un jauktām grupām, kā arī dažāda veida galda spēles, māmiņu grupu.

Šīs ēkas viens no lielākajiem plusiem ir tas, ka te viss paredzēts cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem – īkvieni no viņiem var brīvi iekļūt, tikties ar speciālistiem, apmeklēt pasākumus vai higiēnas centru. Turklatā būtiski, ka veselības un sociālo lietu pārvaldes ēka nav vien skaists nams, kas priecē acis. Te diendienā pulcējas dažādu paaudžu ikšķilieši.

J.Saratovs stāsta, ka Ikšķilē aktīvi darbojas pensionāru biedrība "Saulgrīži" un arī invalīdu biedrība. Viņi organizē savus cilvēkus un nodarbojas gan ar angļu valodas apmācību senioriem, gan datorprasmju apgūšanu. Te notiek rokdarbnieču pulciņš un dažādu saviesīgu pasākumu svinēšana, uz vietas izveidotas četras senioru vingrošanas grupas, viena Tīnūžu pagastā, uz mēģinājumiem nāk vīru vokālais ansamblis. Savukārt māmiņu klubs apvieno jaunās māmiņas ar bērniņiem un, konsultējoties ar māmiņām, centrs organizē dažādus lekciju ciklus un uzaicina speciālistus.

Viena no skaistākajām telpām jaunajā veselības centrā ir virtuve, kas kalpo gan kā mazā sapulču telpa darbiniekiem, gan cilvēku ar īpašām vajadzībām apmācībai. "Ir mums arī grupa, kurā apvienojušies 7-8 cilvēki ar īpašām vajadzībām. Šajā virtuvē viņus apmāca dažādām ikdienišķām lietām, kā, piemēram, uzvārīt tēju un nomazgāt traukus. Tepat blakus telpā viņiem notiek arī

Cilvēki zina un izmanto. Veselības centra vadītājs Juris Saratovs priecājas, ka ikšķilieši labprāt izmanto plašo pakalpojumu klāstu, kas pieejams visiem.

vingrošana," skaidro iestādes vadītājs. Viņš stāsta, ka pašvaldība ļoti nāk preti saviem iedzīvotājiem, kaut vai nodrošinot ar transportu uz Rīgu pie speciālistiem: "Ir izstrādāta kārtība, kam šis pakalpojums ir par velti, taču pārējie iedzīvotāji to var izmantot par maksu. Ikšķilē raksturīgi, ka mums ir ļoti maz GMI saņēmēju, nav daudz arī trūcīgo un maznodrošināto personu."

Jaunajā veselības centrā bez iespējām saturīgi pavadīt brīvo laiku pieejams arī plašs pakalpojumu klāsts: ir divi medicīniski sertificēti kabineti – fizioterapeita, kur notiek procedūras, un audiolopēda kabinets. Iedzīvotāji šeit var saņemt fizioterapeita konsultāciju par viszemākajām cenām apkārtnei – viena konsultācija maksā tikai 10 euro. Higiēnas centrā dušas pakalpojums, veļas mazgāšana un žāvēšana – katrs maksā tikai euro. Sociālā dienesta klientiem higiēnas centra pakalpojumi ir par velti. Apdzīvots ir arī ēkas otras stāvs, kurā notiek mākslas terapijas nodarbības, ir maza mini bibliotēka tiem, kuri gaida no nodarbibām savus bērnus vai mazbērnus. Šajās telpās domes sēdēs pulcējas arī Ikšķiles novada jaunieši, kuri labprāt izmanto iespēju paspēlēt galda spēles.

Ikšķiles novadā

Uzņēmējdarbība

Viņš zina, kā cept kūkas!

Šķiet, Ikšķiles novadā un tuvākajā apkārtnē nav neviens, kurš nebūtu kaut reizi nobaudījis un atzinis par labām esam Rūberta kūciņas. Ar ikšķilieti, uzņēmēju KASPARU KRŪMINU šajā novadā neviens nav jāiepazīstina, jo viņu zina visi.

SIA "Anek", ko ikšķilieši vairāk pazīst kā "Rūberta konditoreju", ir ģimenes uzņēmums, dibināts 1997.gadā, un tā ipašnieki ir vīrs un sieva – Kaspars un Liga Krūmiņi. Kaspars stāsta, ka ideja pelnīt ar kūku cepšanu radās 2000.gadā. "Pirms tam biju tirdzniecības vadītājs kādā uzņēmumā. Paliku bez darba, sieva gaidīja bērniņu. Radās doma, ka vajadzētu biznesu ar nelielām investīcijām – tādu, kur ātri ieliec naudu un saņem to atpakaļ. Tā ienāca prāta ideja pamēģināt konditoreju," stāsta Kaspars.

Viņam bija saimniecības ēka, neremontēta garāža, 1000 latu starta kapitālam, liela apņēmība un nekādas pieredzes jomā, kurā grāsījās uzsākt biznesu. Turklat abi ar sievu bija nesaistīti ar šo sfēru – Kaspars dārznieks, kurš mācījies Bulduru dārzkopības tehnikumā, bet Liga – ekonomiste. Toreiz tā bija ļoti liela avantūra.

Sākuma kapitāls izkusa ļoti ātri. Par 400 latiem viņi nopirkā lietotu konditorejas krāsni, bet atlikušo naudu ieguldīja telpu labiekārtošanā. Un 2000.gada augustā tapa pirmais lielais pasūtījums represēto pasākumam. Toreiz darbā bija pieņemts konditors, kurš, kā vēlāk izrādījās, tik apjomīgu darbu nekad iepriekš vēl nebija darījis, līdz ar to strādāt nācās arī pašiem. "Lidz 12 naktī ar sievu un pārējiem griezām gaļu, gatavojam pildījumus un maizītes. Apsolījām, ka pasūtījumu piegādāsim līdz 8 rīta, tāpēc bija jāpaspēj. Ja nemaldošs, mūsu pirmā peļņa bija 76 lati," atminas uzņēmējs.

Pirmais gads bija ļoti grūts. Bija brīdis, kad Kaspars un sieva ar lielu vēderu devītajā grūtniecības mēnesī bez jebkādām iemaņām cepta pīrāgus pasūtījumiem. "Par zagšanu un dzeršanu no darba nācās atlaist divas darbinieces, tāpēc cepām paši. Protams, vienkāršāk būtu piezvanīt klientam un paziņot, ka pasūtījuma nebūs, taču, ja vienreiz pircēju piemānīsi, otreiz viņš vairs nezvanīs," ir pārliecināts uzņēmējs.

2002.gadā Kaspars atvēra kafejnīcu Rīgā, kuru pēc gada slēdza. Darbinieki uz darbu nāca maiņās, krāsnis ieslēdza gada pirmajā datumā, bet izslēdza 31.decembri. Diendienā produkciju piegādāja veikalos Rīgā, Rīgas rajonā un Ogrē, vasarā arī Saulkrastos un Jūrmalā. "Nevaru teikt, ka neizturējām. Vienkārši sapratu, ka

Labākā reklāma ir pircēji. Uzņēmējs teic, ka viņam ļoti gribētos, lai "Rūberts" pircējiem asociējas ar kvalitāti un labu mājas konditorejas garšu, tieši tādēļ Rūberta kūkām izmanto pēc iespējas dabīgas izejvielas.

naudu var nopelnīt arī savādāk, nevis izdzēnot sevi un darbiniekus. Turklat tajā laikā man pietrūka nekaunības prasīt pietiekami lielu cenu, atbilstošu produkcijas kvalitātei," atklāj uzņēmējs.

Tagad Ikšķilē SIA "Anek" ir gan kafejnīca pie stacijas, gan otru tirdzniecības vieta, kurā var nobaudīt arī salātus, zupas un pašu ceptus burgerus, kurus īpaši iecienījuši skolēni. Jautāts, kuras no kūkām pašam šķiet garšīgākās, uzņēmējs teic, ka tas ir itālu deserts un vecā labā ievārījuma maizīte. Savukārt pircēji iecienījuši svaigā siera kūku ar avenēm, kūku "Magonite" ar karameju pildījumu un daudzas citas. Jāteic, ka Rūberta konditorejā izvēlēties ir no kā, jo te var iegādāties aptuveni 20-30 veidu smalkmaizītes, 8 veidu kūkas un tortes, arī salātus un zupas.

Uzņēmējs atklāj – viņa zelta fonds un biznesa lielākā vērtība ir darbinieki. Pateicoties viņiem, ir iespēja apvienot kūku biznesu ar paralēlo augļudārza biznesu Pūrē. "Man tur ir zelta fonds – darbinieki, ar kuriem kopā strādājam jau 15 gadus, un viņi pret šo darbu attiecas kā pret savu pašu. Arī kafejnīcās un cehā strādā meitenes, uz kurām varu paļauties. Biznesā tas ir ļoti svarīgi, tādēļ tā ir lieta, ko es patiesām novērtēju," atzīst Kaspars Krūmiņš.

Fotomirkli

Dāvana ikšķiliešiem. Pirms pieciem gadiem Ikšķilē notika Koka skulptūru simpozījs, kura laikā vairāki tēlnieki no gobas un ozoliem, kuru diametrs sasniedza pat vienu metru, radīja savus darbus. Simpozīja laikā tapušie darbi palika Ikšķilē kā skaists dāvinājums novada iedzīvotājiem. Viens no tiem (foto) savu mājvietu radis preti Ikšķiles vidusskolai, un bērni to miļi iesaukuši par *garkājtēju*.

Krēslu vietā - bumbas. Vienā no Ikšķiles Brīvās skolas saimēm skolēni stundu laikā sēž nevis, kā ierasts, uz krēsliem, bet gan uz bumbām. Šī ideja ienākusi prātā vienai no skolotājām un, kā liecina pieredze, tā sevi attaisnojusi. Izrādās, bumbas mācību procesam nebūt netraucē.

Klūst arvien pieprasītāka. Piecu gadu laikā augusi gan pati skola, gan skolēnu skaits. Šobrid Brīvajā skolā mācās 55 skolēni vecumā no 2,5 līdz 11 gadiem, nākamgad mācības uzsāks vēl desmit, kaut gan, kā stāsta Kristīne Liberta, gribētāju bija daudz vairāk. Pavisam nesen skola ieguvusi balvu "Cīlvēka izaugsmei", kas tiek pasniegta, godinot Latvijas cīlvēkus un organizācijas, kuras dāsni ieguldījušas resursus un idejas iedzīvotāju izaugsmē, veselībā un labklājībā.

Izglītība

Skola, kurā laiku neskaita

Vēlatis savam bērnam individuālu pieeju skolā? Esat zati domājoša ģimene, kurai saistoša latvisķā dzivesziņa? Tad jūs gaida Ikšķiles Brīvā skola, kas piedāvā alternatīvu un interesantu apmācības veidu.

Ikšķiles Brīvā skola (Drustu tautskolas "99 Baltie zirgi" pirmā filiāle) jau piekto gadu piedāvā alternatīvu variantu valsts pamatzglītības standartu apgūšanai, izmantojot individuālās apmācības metodes. Skolas dibinātāja Kristīne Liberta stāsta, ka savulaik viss sākās ar pašu entuziasmumu: "Ikšķiles ipatnība ir tā, ka tā atrodas tuvu Rīgai, tāpēc lielākā daļa šeit dzīvojošo strādā Rīgā un arī bērnus grib sūtīt smalkajās Rīgas skolās. Bet kāpēc bērnus vest uz skolu citur, ja skolu var atvērt pie mājām? Gribējām savādāku skatījumu uz izglītību kā modeli, mājīgāku skolu, sapratām, ka nevēlamies bērnus veidot par klasiskiem izpildītājiem... Tā divu mēnešu laikā bijušās Elkšņu pamatskolas ēkā tapa Ikšķiles Brīvā laika skola."

Viena no šīs skolas burvībām ir tā, ka ar praktiskiem darbiem ikdiņā iesaistās ikviens bērna vecāks. "Esmu mamma trīs bērniem, es te visu organizēju un izdomāju, tēvi ārā uzmeistarjo alternatīvu rotaļu laukumu, bet kāda cita mamma uzrakstīja projektu par ārzemju brīvpārtīgajiem. Pateicoties viņai, jau otro gadu mums ir palīgi," teic K.Liberta. Ciemosānās reizē skolā sastapām Mariju un Rosē, kas ir brīvpārtīgās meitenes no Spānijas. Viņas ir skolotāju asistentes, palīdz bērniem apgūt arī angļu un franču valodu. Bērni jau pieraduši pie Eiropas cīlvēkiem un viņus uzņem ar prieku. Vienu brīdi skolā strādāja pavārs no Peru, mazo bērnu skolotāja no Venecuēlas, puisis no Austrijas, šogad - meitenes no Spānijas, bet nākamajam gadam jau pieteikušies vēl viens puisis un meitene.

Ari mācību darbs te tiek organizēts citādāk – nevis, kā ierasts, klasēs, bet dažāda vecuma saimēs. Turklat mācības skolā notiek tā, lai tās būtu pakārtotas bērnam, viņa interesēm un spējām. Ja

skolēns tajā brīdi vēl nevar paveikt kaut ko konkrētu, tas nav jādara tā, kā visi dara. Bērns var soliti iepalikt, bet var būt arī divus soļus priešā visiem. "Būtībā apgūstam valsts standartu, tikai savādākā veidā. Te neviens negaida, kamēr visi izrēķina vienu uzdevumu. Katrs iet savā tempā, un ieguvēji ir ātrākie bērni," stāsta skolas dibinātāja.

Mācības brīvajā skolā sākas pulksten 8.30 no rīta un notiek līdz pēcpusdienai – pulksten 15, pēc kā seko launags, interešu izglītības pulciņi, dārza darbi un citas nodarbes. Katrai skolas saimei ir savs pamatskolotājs, strādā arī piaicinātie pedagogi – aušanas, matemātikas, divas folkloras skolotājas. Salīdzinoši pirmajā gadā bija 14 bērni un 11 skolotāji, šobrid 55 skolēni un 20 pedagogi.

Pedagogi mācību vidi raksturo kā brīvu – visu, ko var darīt praktiski, te arī dara. Bioloģiju, dabaszīnību bērni mācās ārā, sporta nodarbības notiek tikai laukā. Pie skolas iekoops permakultūras dārzs, kurā skolēni katrs savā lauciņā audzē puķes, dārzenus un daudz ko citu. Vēl viena Brīvās skolas atšķirība no jau ierastajām vispārizglītojošajām mācību iestādēm ir tā, ka šeit ir eko virtuve un pavārs gatavo tikai veģetāros ēdienus, jo ētiski morālu apsvērumu dēļ tautskolā bērniem skolas kopsaldā nepiedāvā galu. Skolas dibinātāja skaidro: "Nav runa par aizliegumiem vai piespiešanu – bez īpašas teoretizēšanas mēs nepiedāvājam produktus, kas iegūti nokaujot. Mājās bērni var ēst gaļu un daudz ko citu." Gaļas vieta bērniem galda ceļ dārzenus, zupas, sautējumus, putras, sacepumus, biezzupas, saldos, kuros ievārījumu vietā izmanto saldētas ogas, ēdienu kartē iekļauj arī grūbas, miežus, rudzus, kāļus utt. Šobrid uzsākta pie skolas esošā dārza sertifikācija kā bioloģiskajiem zemniekiem, un jau pavisam drīz Ikšķiles Brīvā skola būs pirmie bioloģiskie sabiedriskie ēdinātāji Latvijā.

Ikšķiles Brīvā skola patiesībā ir biedrība, kas nepelna, tādēļ līdzekļus pārsvarā piesaista, rakstot projektus. "Tos rakstām ļoti

daudz un par iegūto naudu daudz arī izdarām. Turklat neesam tendēti uz smalkām mēbelēm un ciemē smukumiem. Nekad nepērkam to, ko var sarunāt un dabūt no kāda cita, kuram kaut kas palicis lieks un nevajadzīgs. Skolai ir trīs finansējuma avoti – valsts finansējums, pašvaldības finansējums saimnieciskajam atbalstam un vecāku līdzmaksājums (85 eiro mēnesī), kas lielākoties aiziet pedagogu darba apmaksai," stāsta K.Liberta. Viņa priečajās, ka aizvien vairāk vecāku izvēlas bērnus izglītot tieši Brīvajā skolā, kuras popularitāte ar katru gadu arī pieauga. Galvenais nosacījums uzņemšanai alternatīvajā skolā ir paša bērna gribēšana mācīties un zināšana, ko grib mācīties. Izejot no bērna interesēm, tiek apgūtas visas pārējās zinības.

Ikšķiles novadā ciemojās S.Karavočika, A.Kirsanova foto

Balvu novada domē

14. maija sēdes lēmumi

Atdala nekustamo īpašumu

Atļāva atdalit no Kubulu pagasta nekustamā īpašuma "Liepas" 9,5 ha kopplatībā zemes vienību 7 ha platībā. Jaunizveidotajam īpašumam piešķira nosaukumu "Piegriezums". Tāpat atļāva atdalit no Kriščānu pagasta nekustamā īpašuma "Kļavusala" 74,80 ha kopplatībā zemes vienību 13,9 ha platībā. Atdalito zemes vienību pievienos nekustamajam īpašumam "Ošusalā". Atļāva atdalit no Bērziņu pagasta nekustamā īpašuma "Kastaņu mājas" 23,0630 ha kopplatībā zemes vienību 1,7 ha platībā. Atdalītās zemes vienībai piešķira nosaukumu "Kastanis". No nekustamā īpašuma "Zemītes" 18,37 ha kopplatībā atļāva atdalīt zemes vienību 3 ha platībā. Zemes vienību pievienoja nekustamajam īpašumam "Bērziņi 1".

Nodod atsavināšanā īpašumus

Nodeva atsavināšanai nekustamo īpašumu Liepu ielā, Balvos; nekustamo īpašumu – divistabu dzīvokli Pārupes ielā 10, Tilžā, Tilžas pagastā, īrieikam Jevgenijam Grigorjevam; nekustamo īpašumu – divistabu dzīvokli, "Skolotāju māja" Vīksnā, īrieicei Lidijai Dumpei.

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķa maina

Noteica zemes vienībai Tilžas pagastā kopplatībā 4,7 ha lietošanas mērķi – "dabas pamatnes, parki, zaļās zonas un citas rekreācijas nozīmes objektu teritorijas, ja tajās atļauta saimnieciskā darbība nav pieskaitāma pie kāda cita klasifikācijā norādīta lietošanas mērķa". Tāpat noteica zemes vienībai "Purvamalas" Vīksnas pagastā, kopplatībā 7,3 ha lietošanas mērķi – "zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība". Zemes vienībai "Asari" Lazdulejas pagastā kopplatībā 9,3 ha noteica lietošanas mērķi – "zeme, uz kurās galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība".

Nems ilgtermiņa aizdevumu

Nolēma lūgt Pašvaldības aizņēmuma un galvojuma kontroles un pārraudzības padomi ņemt ilgtermiņa aizņēmumu EUR 58 709,20 uz 7 gadiem "Riteņtraktora iegādei Balvu novada pašvaldības vajadzībām". Tāpat atļāva pašvaldībai ņemt ilgtermiņa aizdevumu EUR 205 299,20 uz 10 gadiem finansētā projekta "Publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūras uzlabošana Balvu novadā II kārtā" realizēšanai.

Nosaka maksu

Noteica maksu par baseina apmeklējumu – EUR 2 (ar PVN) vienai personai Balvu Sporta skolas Peldbaseina organizētās akcijas "SEZONAS NOSLĒGUMS" laikā no 26.maija līdz 7.jūnijam. Tāpat noteica vecāku dalības maksu (līdzmaksājumu) Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu organizētajās vasaras nometnēs 2015.gadā. Nometnes izmaksas vienai personai – "Raibās dienas" 30 eiro, "Indiānu vasara" 25 eiro, "Kopā jautrāk" 20 eiro, "Ar futbolu vasarā" 20 eiro un "Bumba vārtos - 2" 20 eiro.

Piešķir valsts dotāciju

Apstiprināja piešķirto valsts dotāciju EUR 928 Balvu Sporta skolai sporta inventāra iegādei.

Dzēš parādu

Nolēma dzēst Balvu novada pašvaldības parādu EUR 803,24 aģentūrai "SAN-TEX" par pašvaldības dzīvokļa Pilsoņu ielā 23, Balvos, mirušā īrieikā neizpildito saistību par komunālo pakalpojumu izmantošanu.

Apstiprina nobraukuma normu

Apstiprināja maksimālo mēneša nobraukuma normu Balvu novada pašvaldības administrācijas dienesta transportlidzeklim "Toyota Verso" 2015.gadā 6000 km.

Finansēs mācību līdzekļu iegādi

Apstiprināja piešķirto valsts budžeta finansējumu mācību līdzekļu un mācību literatūras izdošanai un iegādei sadalījumā Balvu novada pašvaldības pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēm 2015.gadā: Balvu Valsts ģimnāzijai - 5750 eiro, Balvu Profesionālajai un vispārizglītojošai vidusskolai - 3643 eiro, Balvu pamatskolai - 9089 eiro, Bērziņu vidusskolai - 2239 eiro, Tilžas vidusskolai - 2543 eiro, Briežuciema pamatskolai - 816 eiro, Stacijas pamatskolai - 2505 eiro, Balvu pirmsskolas izglītības iestādei "Sienāzītis" - 968 eiro, Balvu pirmsskolas izglītības iestādei "Plādžītis" - 1499 eiro, Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestādei - 209 eiro, Kubulu pirmsskolas izglītības iestādei "Ieviņa" - 474 eiro un Tilžas pirmsskolas izglītības iestādei - 266 eiro.

Laukos

Vienam miza par cietu, citam – par mīkstu

Bērziņu pagastā jau desmito gadu ar tomātu audzēšanu nodarbojas Raciborsku ģimene. Jautāti, kā veicas, saimnieki atzīst, lai cik tas divaini nebūtu, tomēr viņi plāno samazināt savu darba apjomu.

IVETA un OSKARS RACIBORSKI precējušies jau 20 gadus. Šajā laikā pieredzēts ļoti daudz, uzcelta māja, izveidota un paplašināta saimniecība, bioloģiska tomātu audzētava, sākts nodarboties ar siera siešanu un vīna raudzēšanu. Ģimenē ir trīs bērni - Dāvis, Elīna un Līva. Saimniece uzsver: "Bez bērnu čaklājām rokām nebūtu sasniegts nekas no iepriekšminētā. Viņi ir ļoti liels atspāds saimniecības uzturēšanā."

Saimniecībā tur govīs, kas arī bija pirmsais, ar ko sāka nodarboties Raciborsku ģimene. "Kad apprecējāmies, sākām strādāt kopā ar Oskara vecākiem, bet laika gaitā gribējām kaut ko savu, tāpēc izveidojām saimniecību," atceras Iveta. Pirms desmit gadiem kopā ar ģimeni Iveta devās apciemot senu draudzeni no Baltinavas, kura nodarbojās ar tomātu audzēšanu. Jaunie saimnieki nolēma, - kāpēc gan arī viņiem nepāmēgināt! Sākumā, protams, tomātus audzēja pašpatēriņam vienā nelielā siltumnīcā pie mājas. Laikam ejot, saimniecība paplašinājās, nu jau pie mājas uzslietas četras lielas siltumnīcas. Šo 10 gadu laikā ir izveidojies klientu loks gan vietējā mērogā, gan ārpus pagasta. Tomēr Iveta atzīst, ka grūti nodarboties ar tomātu audzēšanu: "Brīvā laika ģimenē nav, viss notiek skrējenā, no rīta mums ar vīru darbs, bērniem – skola. Sākam saprast, ka saimniecība jāsamazina." Šajā sezonā ģimene apstrādājis divas siltumnīcas, katra iestādot 250 stādus. Sortiments ir ļoti plašs, proti, 9 dažādas tomātu šķirnes, lai apmierinātu katru klienta vēlmes. Iveta smejas: "Jācenšas izdabāt katram, vienam – miza par cietu, citam – par mīkstu, tāpēc izvēle tik liela." Aptuveni 8 gadus viņi pārdomā arī tomātu stādus, tāpēc izveidojies jau siksniņš klientu loks, kuri gadu no gada apciemo saimniecību. Šogad saimniecībā plānots nojaukt vienu no siltumnīcam. Jautāta, kāpēc pieņemts šāds lēmums, saimniece atklāj: "Dāvis jau pagājušājā gada beidzā 12. klasi, septembrī aizgāja mācīties uz Rēzekni. Elīna, sākoties jaunajam mācību gadam, arī dosies prom no mājām. Paliksim tikai mēs ar vīru un Līvu, kura septembrī sāks mācīties 1.klasē. Bez bērnu klātbūtnes saimniecību uzturēt ir grūti." Jau otro gadu Iveta strādā Rugāju vidusskolā par saimniecības vadītāju, tāpēc fiziski, kā pati atzīst, ir grūti apvienot darbu.

Svētdienas ģimenē ir brīvdienas, protams, ja nav ražas novākšanas laiks. "Šajās dienās cenšamies nestrādāt, pavadām laiku kopā ģimenē vai ar draugiem. Protams, gotīja jau ir jāizslauc, viņai svētku nav. Šodien, Vasarsvētkos, darbus tomēr esam atlikuši malā un kopā izbaudām brīnišķīgo dienu,"

Jauno ražu gaidot. Iveta izbauda krāšņos ābelziedus, kas greznojas netālu no mājas.

atkālāja Iveta. Raciborsku mājās rosība notiek, tāpat vienmēr tiek gaidīti draugi un radinieki. Iespējams, tāpēc arī tapis mājas nosaukums "Ceļvidi". Visapkārt mājai ir ceļi, tāpēc neviens garām nepabrauc, arī tomātu tirdzniecībai tas izdevīgi," joko I. Raciborska. Atskatoties atpakaļ, Iveta redz daudzas klūdas, kuras tagad nepieejautu. Tāpat bijuši smieklīgi starpgadjumi, piemēram, ir gadījies nepareizi atsiet tomātus, kā rezultātā tie alūzuši. Tāpat nācies konstatēt, ka augu lapas ir apdegus.

Visu šo gadu laikā ģimenei nav bijis neviens algots darbinieks, viss izdarīts pašu spēkiem. "Visi dara visu. Dāvis laista, Elīna ravē, es sēju, Oskars kurina," secina Iveta. Ģimenei pienākumu ir daudz, bet tos izdodas labi sadalīt. Viens no mīnusiem – strādāt siltumnīcā var tikai agrī no rīta un vēlu vakarā, jo dienas saule ir kaitīga - nav ieteicams siltumnīcā uzturēties. To ģimene arī nedara, ja visi darbi izdarīti. Apgrūtinošas ir nakts celšanās - ja ārā auksti, siltumnīca jākurina ik pēc divām stundām. Tomēr Iveta atzīst: "Tas viss ir neiks, salidzinot ar gandarijuma sajūtu, ieraugot pirmo tomātu ziedu."

Lai arī darbu ir daudz, viņa spēj papildus nodarboties ar siera siešanu un vīna gatavošanu. "Gatavot sieru ir interesanti. Daudz iespēju - var pagatavot gan sālos, gan saldos sierus. Vīnu gatavoju no visām iespējamajām ogām – āboliem, rabarberiem, vīnogām. Visieciņātākais, šķiet, ir rabarberu," atklāj Iveta. Tāpat viņa uzskata, kādam ir jādzīvo arī laukos, jo nevar visi uz pilsētu aizbraukt: "Esmu lepna par Bērziņu un Balvu novadu. Esmu lepna par visu, ko ar ģimeni esam sasniegusi."

Izglītība

Godina četrdesmit trīs skolēnus

Vakar Balvu Kultūras un atpūtas centrā godināja novada talantīgākos un centīgākos skolēnus, kuri guvuši nozīmīgus panākumus gan valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs, gan mūzikas un mākslas konkursos, gan sporta sacensībās.

Balvu novada domes priekšsēdētājs Andris Kazinovskis sveica 8 skolēnus un 8 pedagogus par uzvarām valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs. Tāpat Pateicības saņēma 35 skolēni un 20 skolotāji par panākumiem sportā, mūzikā un mākslā valsts mērogā, kā arī tie, kuri godalgotas vietas neiegūva. "Ceļš uz uzvaru nekad nav viegls, tas tiek brūģēts ar pacietību, neatlaidību un milzīgu darbu. Paldies, jums, dārgie skolēni, skolotāji un vecāki par to darbu, ko veltāt sevis izglītošanai," teica pašvaldības speciāliste Ilona Nāļivaiko piebilstot, ka šis mācību gads ir dzīvots dziesmu un deju svētku zīmē, tostarp visa mācību gada garumā kolektīvi piedalījušies atlases skatēs un konkursos. "Patiess prieks un lepnums par visiem tiem kolektīviem, kuri Balvu novadu pārstāvējuši dažādās skatēs," piebildā I.Nāļivaiko. Balvu pamatskolas 6.klases skolniece Anete Vigule, kura saņēma pašvaldības Atzinību par panākumiem mājturības un tehnoloģiju olimpiādē, atzīna, ka sagatavoties olimpiādei

Laureāti. Anete Vigule ar skolotāju Āriju Mičuli, kura skolnieci gatavoja olimpiādei.
nebjā grūti, jo jau bērnudārzā aizrāvusies ar mājturību. "Olimpiādes laikā izšuvu jostu vasaras noskaņās," pastāstīja skolniecie.

Lappusi sagatavoja D.Voite

Foto - D.Voite

Foto - A.Kirsanovs

Pieredzi lūkojot

Zālaugu selekcionāru devums

Daudzgadīgo zālaugu selekciju Latvijā izsenis ienēmusi nozīmīgu vietu zinātniskās pētniecības sekcijās. Pēdējos gados tā koncentrējusies tikai Skrīveros – Zemkopības zinātniskajā institūtā. Kopš zālaugu selekcijas darba sākuma Skrīveros izveidotas 13 dažādu tauriņziežu un 8 atšķirīgu stiebrzāļu šķirnes. Tās audzē ne tikai Latvijas plāvās un tirumos, bet iekļautas arī kopējā Eiropas augu šķirņu katalogā un pieejamas ārpus mūsu valsts robežām. Par pēdējos gados izveidotajām sarkanā āboļiņa, lucernas, daudzgadīgas lupīnas, auzeņairenes šķirnēm stāsta vadošā pētniece agronome BIRUTA JANSONE.

Sarkanā āboļiņa šķirne 'Marita'. Reģistrēta un iekļauta Latvijas un Eiropas augu šķirņu katalogos 2014.gādā. Izceļas ar agrīnumu, jo jau sējas gadā veido generatīvos dzinumus un uzziņas, tādējādi var iegūt ievērojamu zaļās masas ražu. Pavasarī un pēc plāvumiem ataug strauji, vegetācijas periodā veidojot trīs plāvumus, kuru sausnas raža sasniedz 10 – 11 tonnas no hektāra. Sēklas ienākas pēc apmēram 110 dienām, un to var iegūt kā no pirmā, tā otrā plāvuma (atāla), pirmo zāli novācot ne vēlāk kā līdz 10. jūnijam. Sēklu raža ir laba, vidēji sasniedz 400 kg no hektāra. Šķirne vairāk piemērota audzēšanai Latvijas centrālajos un dienvidu reģionos, jo bargākās ziemās un kailsalā var ciest no izsalšanas. Augi sāk ziedēt jūnija pirmajā dekādē, tad arī jāuzsāk lopbarības gatavošana. 'Maritu' paredzēts izmantot 1 – 2 gadus, pēc tam zelmenis parasti izretojas. Var izmantot arī bioloģiskajā lauksaimniecībā un kā zaļmēslojuma kultūru. 'Marita' ir arī labs nektāraugs.

Sarkanā āboļiņa šķirne 'Sandis'. Vēlā āboļiņa šķirne, kas piemērota audzēšanai visā valsts teritorijā. Šķirnei raksturīgi ziemāju tipa augi, kas sējas gada rudenī izveido tikai spēcīgu lapu rozeti, bet stiebrus praktiski neveido. Nākamā gada pavasarī, sākoties vegetācijai, ataug labi, bet pēc pirmā plāvuma

atālu veido lēnām, tādēļ vasarā var iegūt vienu pilnvērtīgu plāvumu un lapainu atālu. Sēklas nogatavojas pēc 130 – 140 dienām un vācmas augusta beigās – septembra sākumā tikai no pirmā plāvuma. Āboļiņš piemērots skābsiena un skābbarības gatavošanai ruļļos un tranšejās, sēdot kopā ar vēlinām stiebrzāļu šķirnēm. Var izmantot arī ilggadīgu ganību maisijumos. Ražīga šķirne, kas vegetācijas periodā vidēji dod 10 – 12 tonnas sausnas no hektāra. Labi cero. Stūblāja garums pārsniedz metru, tādēļ lietainās vasaras zelmenis var saveldēties. Labvēlīgos apstākļos var iegūt 300 – 400 kilogramu sēklu no hektāra. Ziedgalviņas vidēji lielas, kas masveidiņi uzziņas jūlijā vidū rozā krāsā. Ziedus labprāt apmeklē kamenes un bites, tā sekਮējot sēklu ražas palielināšanos.

Lupīna 'Valfrids' nav siltumprāsiga un pavasari ātri attīstās. Audzēšanai piemērotas vieglas smilts vai smilšmāla augsnēs ar vāji vai vidēji skābu reakciju. Mazprasīga barības vielu zināmā, jo slāpeklī ar gumīnbaktēriju palīdzību saista no atmosfēras, bet kāliju un fosforu uzņem no augsnēs dzīlākajiem slāpjiem. Vienā vietā var iegūt 10 un vairāk gadus. Daudzveidīga izmantošana - zaļmēslojumam, lopbarībai, biogāzes ražošanai, labs nektāraugs, kas dod daudz putekšu. Izcili salīzturīga un dod divus zaļās masas plāvumus sezona.

Lucerna 'Sk Rasa'. Šķirni reģistrēs šogad un iekļaus Latvijas un Eiropas augu šķirņu katalogos. Pieder pie sējas lucernas sugas, kam raksturīgi tumši violetas krāsas ziedi un 3-5 vijumos sagrieztas sēklu pākstīņas. Šķirnei ir izteikta mietsakne un tā var iespiesties zemē divu metru dziļumā. Siltummieloša šķirne, prasīga augsnēs iipašību zināmā. Var labi augt velēnu podzolētā, neutrālā vai vāji skābā augsnē ar kaļķainu apakšķartu. Vidēji agra, salīdzinoši ātraudzīga, mūsu klimata apstākļos veido trīs plāvumus ar sausnas ražu 10 - 12 tonnas no hektāra. Labvēlīgos augšanas apstākļos zelmeņos saglabājas 4-6 gadus. Šķirne raksturojas ar labu ziemcietību. Sēklas nogatavojas pēc 135-145 dienām. Pavasarī intensīva augšana sākas, kad gaisa temperatūra ir augstāka par +10 grādiem pēc Celsija. Sausumizturīga, taču bagātīgas zaļmasas veidošanai patīk arī mitrumā. Labāk un spēcīgāk attīstās, audzējot bez virsauga, taču apdomīgi to var sēt arī zem virsauga.

Auzeņairene 'Vizule'. Ierakstīta Latvijas un Eiropas augu šķirņu katalogā. Viena no perspektīvākajām stiebrzālēm Ziemeļeiropā un arī Latvijā. Auzeņairenē ir apvienotas aireņu labākās iipašības: ražīgums un kvalitāte ar auzenēm piemītošo ziemcietību, sausumizturību, izturību pret slimībām, ilggadību. Izcila ziemcietība un izturība pret lapu plankumainību. Intensīvi stiebro pirmajā zālē, bet mazāk atālos. Sausnas sagremojamība pirmajai zālei ir par 3-4% augstāka nekā hibrīdai airenei. 'Vizule' piemērota audzēšanai minerālaugsnēs vidēji vēlu plāujamu zālāju ierikošanai tīrsējā vai maisijumos ar vēlo sarkano āboļiņu un citām stiebrzālēm. Padod arī bioloģiskajās saimniecībās. Dod augstu sēklu ražu no hektāra – 900 -1200 kilogramus.

Karalienes godā – lucerna

Kāda ir mūspuses lauku uzņēmēju pieredze zālāju audzēšanā un vai tiem ir būtiska nozīme saimniekošanas ikdienā? Pieredzē dalas piena lopkopības ražotnes saimniece Rugājos SKAIDRĪTE OZOLIŅA.

Viņa saka īsi un skaidri, ja tur slaucamās govis, jābūt arī labiem zālājiem. Skaidrīte informāciju par zālāju audzēšanu guvusi no lauksaimniekiem paredzētajiem žurnāliem. Viņas pieredze liecina, ka noteikti jāizvēlas labs zāļu sastāvs. Lauksaimniece saka, ka viņu saimniecībā zālāju karaliene ir lucerna, taču tās audzēšanā jārēķinās ar būtiskiem izdevumiem un prasībām. Lucernas sēkla ir dārga, turklāt tā mīl labu augsnī, līdzīgi kā kvieši vai āboļiņš. Jāpērk arī minerālmēslī – kālijs un fosfors. "Ja pieliek pūles un neskopojas, tad šis zālājs bagātīgi atlīdzina. Sezonā mēs ievācam divas ražas noteikti un labvēlīgos laika apstākļos rudens pusē vēl arī trešo – atālus. Līdz ar to skābbarības bedres var ilgāk neatvērt, jo lopiem pietiek barības," atklāj Skaidrīte. Viņi savā piena saimniecībā zālājos sēj lucernu, āboļiņu un stiebrzāles – airenī ar timotiņa piejaukumu. Stiebrzāles palīdz noturēt

Mācību stunda. Tradicionālajos Lauku dienu pasākumos, kas notiek mūspuses novados, lauku uzņēmēji iegūst informāciju arī par lopbarības ražošanu, jaunākās tehnikas pielietojumu un kultūraugu jaunajām šķirnēm.

pārējos augus, lai tie nesakristu veldrē. Jāpievērš uzmanība, lai lucerna nepārkoksnotētos. Ja tā gadās, vērtē Skaidrīte Ozoliņa, tādu tomēr varētu salikt skābbarības bedrē, kur tā izsutīs un ziemas laikā lopi apēdis. Vienīgi tad ēdienvarti vajadzētu papildināt ar lielāku miltu piedevu. "Ja lucernu noplauj īstajā laikā – īsi pirms ziedēšanas – sanāk kvalitatīva olbaltumiem bagāta lopbarība, un izslaukums kāpj uz

augšu," uzsver lauku uzņēmēja. S.Ozoliņas ieteikums: "Ja tikai var ieplānot izdevumus, iesaku piena ražotājiem sēt un audzēt labus zālājus ar lucernu. Mums šie izdevumi ir lieli – skaitāmi tūkstošos, pēc tam viss paliek Dieva, tehnikas un pašu saimnieku rokās. Taču, ja viss izdodas, pēc tam nāk atdeve." Lucernas pirms plāvums vairs nav aiz kalniem – jūnija pirmajā pusē tā jau būs vācama.

Īsumā

Pavasaris garš, veģetācija lēna

Augkopības eksperti norāda, ka ilgstoši vēsā laika dēļ dārzkopījiem jārēķinās ar pusotras līdz divas reizes ilgāku sēklu dīkšanu dārzeniem. Savukārt augļu ražu var ietekmēt apputeksnētāju zemā aktivitāte. Šis pavasaris vēsturē ieies kā viens no garākajiem meteoapstākļu zināmā, jo turpinās jau trešo mēnesi. Kā tas ietekmē kultūraugus dārzos?

Latvijas Lauku konsultāciju centra Augkopības nodalas speciālists M.Narvils skaidro, ka aukstumizturīgie dārzeni dzīvības pazīmes sāk izrādīt pie gaisa temperatūras virs +5 grādiem, bet aktīvas augšanas periods sākas virs +10 grādiem. Šopavasarī izteikti siltu dienu bijis maz, tāpēc visi augšanas procesi notiek palēnināti. Taču dārzkopījiem no vēsā laika baidīties nevajadzētu. Šādos apstākļos veidojas spēcīgākas sakņu sistēmas, kas nodrošina labāku barības vielu uzņemšanu un līdz ar to – potenciālu labām ražām.

Austrumlatvijā vēl turpina stādīt kartupeļus. Aukstums bumbuļiem nekaitē, kas iestādīti kodināti, kā arī tiem, kas ir pareizi sadiedzēti – vēsumā un gaismā. Sliktāk var klāties stādījumiem, kur iestādīti spēcīgi saasnojuši kartupeļi, jo uz baltajiem asniem var sākt attīstīties dīgstu puve, vēl vairāk kavējot to sadīšanu. Eksperts iesaka nogaidīt ar augsnēs pirmo uzrušināšanu, jo tās virskārtai jābūt vairāk iesilušai.

Arī dēstiņiem stādāmajās kultūrās ļoti svarīgi veikt to pamatīgu norūdīšanu. Dēstus vajag izlikt ārā, lai kāposti, selerījas un citi augi nepiedzīvotu šoku. Šogad daudz lielāku pozitīvu pienesumu dos dažāda veida plēves un agrotikla īslaicīgie segumi. Lai arī naktis ir ļoti aukstas un dažviet bijušas pat augsnēs virskārtas salnas, nopietni salnu postijumi nav novēroti.

Arī augļu koku ziedēšana dārzos notiek lēnāk un ilgāk. Apputeksnēšanai ļoti nepieciešama aktīva bišu darbība, bet aukstuma dēļ tas ir nepietiekoši. Speciālists saka, ka situāciju glābj kamenes, kas ir daudz aukstumizturīgāki kukaiņi. Tik un tā pastāv risks, ka daļa ziedu paliks neapputeksnēti un mazražīgajām šķirnēm tas var nopietni ietekmēt ražu. Labā ziņa tā, ka arī kaitēkļiem aukstums neiet pie sirds, to ir maz un tie ir mazaktīvi."

Dāvina grāmatas un gatavojas ekskursijai

Lai arī laukos sākusies aktīva pavasara darbu sezona, Rugāju bibliotēkas vadītāja Anita Magina atzīst, ka bibliotēkā lasītāju netrūkst. Aktivitākā lasītāju daļa Rugājos ir skolēni. Viņi lasa obligāto literatūru, dailliteratūru, aktīvi piedalās bibliotēkas organizētajos pasākumos. Ierasts, ka ar kuplu dalībnieku skaitu norit lasīšanas veicinašanas konkursā "Bērnu žūrija". Pavasarī uz noslēguma pasākumu "Laimīgās pasaules vidū", kad godināja čaklākos lasītājus, radošajā darbībā gatavoja laimes kreklinus, uz kuriem bērni uzdrukāja savu laimes formulu, pulcējās 30 bērni un 7 mamma. "Bērnu žūrijas" aktivitātes noslēgsies jūnijā, kad čaklie lasītāji brauks ekskursijā uz Cēsimi.

Lasītāji ir ne tikai grāmatu krātuves lietotāji, bet arī tās atbalstītāji un papildinātāji. Kā stāsta A.Magina, atsauces tiesības acīnājumam dāvināt grāmatas, bibliotēku nedēļā Rugāju bibliotēkai iedzīvotāji uzdzīvināja 23 vērtīgas grāmatas. "Priečājamies par katru grāmatu, kas bibliotēkā nokļūst ārpus budžeta līdzekļiem. Piemēram, šopavasarī jauniešiem radās iespēja lasīt atkārtotā izdevumā izdotu Džīnas Websteres grāmatu "Garkājtētiņš", ko bibliotēkai dāvināja "Apgāds Zvaigzne ABC", atklāj bibliotēkas vadītāja.

Bibliotekāri un citi grāmatu cienītāji, protams, izmanto iespēju arī nopirkst kādu saistošu lasāmvielu. Rugājos notika grāmatu tirdzniecības diena, kurā bija iespēja iegādāties grāmatas ne tikai novada un skolu bibliotēkām, bet arī iedzīvotājiem.

Svarīgi datumi

Lauksaimniekiem, kuri pretendē uz tiešo maksājumu saņemšanu, jāatceras, kas izdarāms līdz 15.jūnijam. Līdz šim datumam var iesniegt vienoto iesniegumu LAD dalībai mazo lauksaimnieku shēmā. Var iesniegt vienoto iesniegumu LAD, piemērojot maksājumu samazinājumu – 1% par katru nokavēto dienu. Var grozīt vai papildināt vienotā iesnieguma datus. Šajā datumā lauksaimniecības zemei jābūt lauksaimnieka īpašumā vai lietošanā. Var iesniegt iesniegumu Valsts augu aizsardzības dienestā par kaņepju platības iekļaušanu monitoringā, un līdz 30.jūnijam jāveic monitoringa dalības maksas maksājums.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

- ⇒ Dauzus pa putekļaino dzīvi ar smaidu. Ilvas Liepiņas-Milzarājas ikdienas dzīve ir fiziski aktīva. Viņai sevi jāpiespiež, lai neietu uz sporta zāli. Arī ikdienā viņa domā par labsajūtu - daudz smaida, veselīgi ēd un biroja krēslu darbavietā aizvieto ar lielu bumbu.
- ⇒ Slimību cēlonis - stress. Stress var būt daudzu veselības problēmu cēlonis, sākot no koncentrēšanās spēju zuduma un beidzot ar sirds un asinsvadu slimībām. Vai iespējams sevi no tā pasargāt? Kad ar stresu cīnīties, bet kad pagriezties un doties prom, tai tas nekļūtu postošs?
- ⇒ 10 būtiski pieturas punkti alerģijas laikmetā. Dažādu alerģiju izplatība pasaulei ar katu gadu pieauga. Kāda ir alerģijas patiesā daba, vai iespējams to atmaskot?
- ⇒ Hormonālā kontracepcija. Ar ko tu riskē? Lai izvairītos no nevēlamas grūtniecības, daudzas no mums izvēlas hormonālo kontracepciju. Bet vai zini, kādas sekas ilgstoša lietošana atstāj uz organismu un kādi ir lielākie riski veselībai?
- ⇒ Klupšanas akmeņi tievējot. Tu dzīvo un ēd veselīgi, tomēr pēdējie nīstie 3 kg stāv uz vietas? Uzzini, kādi ir populārākie klupšanas akmeņi, kas liez sasniegt ideālo svaru!
- ⇒ Stingrs ķermenis un tvirta āda. Tas ir iespējams! Ar kādu procedūru palīdzību iespējams siluetu padarīt pievilcīgāku un atjaunot ādas tvirtumu?
- ⇒ Eksāmenu drudzis. Palīdzi bērnam to pārvarēt! Eksāmenu mēnesis ir laiks, kad stress sasniedz augstu līmeni bērniem, kam jākarto šis pārbaudījums. Tev kā mammai jāpalīdz atvasei - nevis strostēt, skubināt un bikstīt, bet uzsklausīt, saprast un atbalstīt.

Ilustrētā Pasaules Vēsture

- ⇒ Gatavs iekarot pasauli. 327. gadā pr. Kr. Makedonijas Aleksandrs ir pakļāvis milzīgo Persijas impēriju, taču viņš nav apturams. Valdnieks ar savu karaspēku ir gatavs doties kaut līdz pasaules malai. Viņa sapnis ir iekarot Indiju, un karavīri ar kaujām nosojo 18 000 kilometru.
- ⇒ Slaktiņš paradīzē. 1952. gadā Kenijas pamatiedzīvotāji sāk sacelšanos pret britu koloniālo varu, kas vēsturē nereti sauksa arī par Mau Mau sacelšanos. Britu atbilde dumpiniekiem ir nežēlīga...
- ⇒ Humors un vēsture. Kādam 19. gadsimta profesoram nepavisam nav veicies, zīmējot Aizkraukles seno iedzīvotāju tērus. Vīri gredzenojas ar sieviešu rotām, villaine pārtapusi par svārkiem, bet bērnam kā josta apliks - kaklariņķis.
- ⇒ Melnā zelta varā. 19. gadsimta beigās Džons D. Rokfellers monopolizē ASV naftas industriju un pārvalda to tik negodīgi, ka mazie uzņēmumi pulcina vīrus bruņotai cīnai.
- ⇒ Neparasts ceļojums. Pirms 200 gadiem divas literātes no Jelgavas dodas piedzīvojumu pilnā braucienā uz Vāciju. Ceļā nemitigi plīst neizturīgie koka rati, bet nakšņot nākas arī smirdīgas viesu mājās uz salniem.
- ⇒ Jakobiņu asiņaina terors. 1793. gadā jakobiņi masveidā slepkavo Franču revolūcijas pretiniekus. Parīze ik dienas gilgotīna nocērt ap 40 galvu, simtiem garīdznieku noslīcina Luāras upē.
- ⇒ Apsviedīgais podnieks. Kāds britu fabrikants jau pirms 200 gadiem zina, kā pārdot savu preci. Viņš rada savu logo un izmanto slēpto reklāmu, trauku cildināšanā piesaista slavenības un sastāda VIP klientu sarakstu.
- ⇒ Bīstamā misija Vidusjūrā. 1941. gada 18. decembra naktī Itālijas elites vienības akvalangisti ar vadāmām torpēdām ielavās Aleksandrijas ostā un izliek spridzekļus zem Lielbritānijas Karaliskās flotes karakuģiem. Vīrus sagūsta, bet uzdevums jau ir izpildīts.

Sestdiena

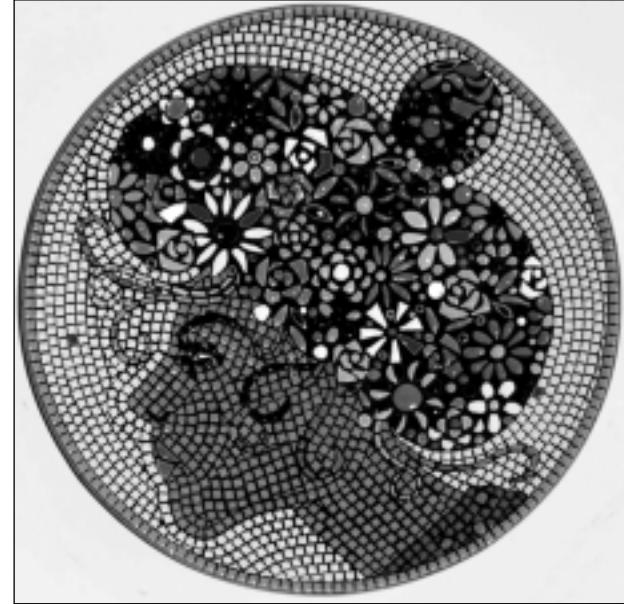
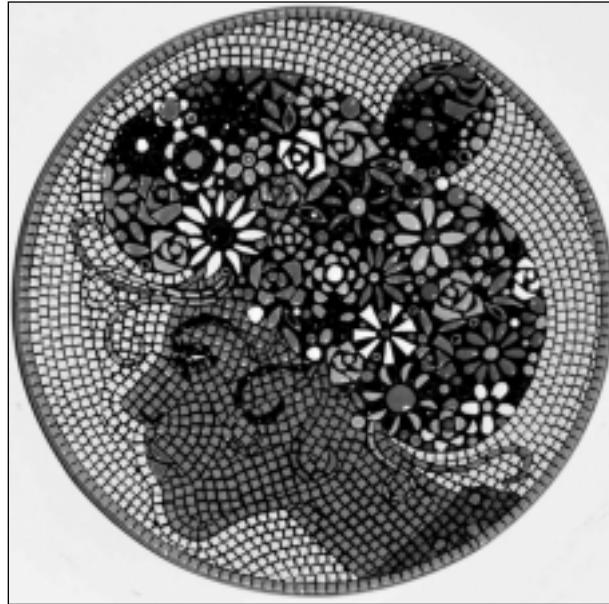
- ⇒ Dzīve sastāv no mazām laimītēm. Grupas "Prāta vētra" līderi Renārs Kaupers un Kaspars Roga pirms jaunā albuma iznākšanas stāsta par laimes formulu un cīņu pret stagnāciju.
- ⇒ Skriet ar prātu. Profesionāļu padomi, kā izbaudīt skriešanu un nesabojāt veselību.
- ⇒ Provocē domāšanu. Talantīgā režisore Laura Groza-Kibere iestudējusi skandalozu lugu.
- ⇒ Razbainieku sala. Nokļūt Pitkērna salā ir sarežģīti, nekomfortabli, ne pārāk droši un joti, joti dārgi.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 15.jūnijam.

5. kārta

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 23 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriņā acs" 4. kārtā veiksme uzsmaidiņa E.FJODOROVAI no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

5. kārta

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko galvas lauzišanas miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieci ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 15.jūnijam.

7	6	8			5	3
		7			2	8
8		9		3		1
2	8	6	9		3	
	7		1	8	4	6
5		3		9		2
4	7	9			6	
6	3			4	5	7

Pareizas atbildes iesūtīja: A.Ančs, M.Andža, D.Svarinskis, A.Kravale, I.Dzergača, M.Pretice, L.Kivkucāne, S.Sirmā, V.Nagle, J.Voicišs, A.Zelčs, Z.Pulča, J.Pošeika, E.Fjodorova, E.Kirsone, V.Gavrjušenkova, St.Lazdinš (Balvi), J.Dulbinska (Medņeva), V.Krēmere (Svilpova), B.Sopule, M.Bleive (Viķsna), V.Šadurska, E.Pērkone, L.B. (Rugāju novads), V.Ločmele, V.Kupčs (Lazdukalns), A.Jugane, A.Zeltiņa (Vestilža), V.Dragune (Kuprava), O.Ločmele (Baltinava), M.Keiša (Upīte), D.Zelča (Krišjānu pagasts), A.Slišāns, A.Mičule (Tilža), Z.Šulce (Liepāja).

4. kārtas uzvarētāja ir no VALENTĪNA KRĒMERE no Susāju pagasta Svilpovas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu - Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski - vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrūnīs).

Noslēpums. Iesūtīja Daidze Andersone no Balvu novada.

Būvmateriālu ievākšana. Iesūtīja Daidze Andersone no Balvu novada.

Par maija veiksmīgākās fotogrāfijas autori atzīta BEATRISE LOGINA no Šķilbēnu pagasta ar fotogrāfiju "Kamēr sunja nav mājās!", kas publicēta 12.maijā. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Tiesu lietas

Zog un guvumu aizved ar ragaviņām

Aprīļi Balvu rajona tiesa izskatija kriminālletas par krāpšanu, zādzībām, tišu vidēja smaguma miesas bojājumu nodarišanu un šķēršļu likšanu maksātnespējas procesa gaitā.

Neatceras, kur nolika alkoholu, un uzbrūk

Pagājušā gada naktī no 22. uz 23.oktobri ap pulksten 1 Viļakas novadā GUNTIS KOKOREVIČS pēc kopīgas alkoholisku dzērienu lietošanas ar kādu personu, būdams alkohola vielu ietekmē agresīvs un dusmās, ka nevarēja atcerēties, kur nolika alkohola pudeli, uzbruka šim cilvēkam un tīsuprāt iesita cietušajam ne mazāk kā desmit reizes ar dūrēm pa seju un ķermenī, kā arī ne mazāk kā desmit reizes iespēra pa ķermenī ar kājām. Tādējādi G.Kokorevičs cietušajam nodarija miesas bojājumus – galvas sasitumu ar zemādas asinsizplūdumiem abu acu un deguna apvidū, sistas brūces mutes gļotādā, krūšu kurvja sasitumu ar zemādas asinsizplūdumu, ādas nobrāzumu, ribu lūzumus, labā augšdelma sasitumu ar zemādas asinsizplūdumu un ādas nobrāzumu, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem un izraisīja ilgstošu veselības traucējumu vairāk nekā 21 dienu.

Cietušais liecināja, ka kopīgi ar G.Kokoreviču lietoja alkoholiskos dzērienus viņa dzīvesvietā un G.Kokorevičs sāka viņam prasīt naudu alkohola iegādei. Tā kā cietušajam naudas nebija līdzi, G.Kokorevičs sāka viņu fiziski iespaidot. Kad cietušais attapās, bija jau rīts un G.Kokoreviča dzīvokļa durvis bija aizslēgtas. Tad pamodās pats dzīvokļa saimnieks un atkal prasīja naudu alkohola iegādei. Ņemot vērā, ka cietušajam sāpeja krūtis un seja, viņš pateica, ka nauda ir mājās un lai G.Kokorevičs nāk līdzi. Kad vīrieši atrāca uz minēto dzīvesvietu, cietušais ieslēdzās mājā un teica sievai, lai agresīvo vīrieti nelaiž iekšā. G.Kokorevičs devās prom. Savukārt kāda lieciniece tiesas sēdē liecināja, ka arī agrāk bijuši gadījumi, kad G.Kokorevičs agresīvi izturējies pret līdzcilvēkiem, bet par to policijai nav ziņots.

Apsūdzētais no liecību sniegšanas atteicās un norādīja, ka nozēlo izdarīto un vēlas atvainoties cietušajam par savām darbībām. Kā atbildību mīkstinošus apstāklis apsūdzētajam ir savas vainas atzišana un izdarītā nozēlošana. Kā atbildību pastiprinošs apstāklis – noziedzīga nodarijuma izdarīšana, atrodoties alkohola vielu ietekmē. Tiesa nosprieda G.Kokoreviču sodit ar nosacītu brīvības atņemšanu uz astoņiem mēnešiem ar pārbaudes laiku uz gadu, ja apsūdzētais neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarijumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus. Tāpat tiesa lēma no G.Kokoreviča valsts labā piedzīt cietušajam izmaksāto kaitējumu kompensāciju 73,42 eiro.

Nozog katlus, benzīnu un tehnisko eļļu

Pagājušā gada 4.decembrī ap pulksten 22 – 23 EDGARS SNIEGS-SNIEDZIŅŠ un IGORS KRILLOVS, lai izdarītu zādzību no neapdzīvotas mājas, ar līdzpānemtajām ragaviņām un lukturi devās uz kādam piederošo māju, kas atrodas Balvu novadā. Vīrieši, rikojoties personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, uzlauza divas durvis no verandas puves, kā rezultātā sabojāja divas iekājamas atslēgas, iekļuva mājas iekšā un nozaga 25, 5, 4 un 3 litru tilpuma alumīnija katlus par kopējo vērtību 100 eiro, alumīnija katlu "pile" (vērtība – 23 eiro) un elektrisko tējkannu (vērtība – 10 eiro). Turklat abi vīrieši iegāja arī neaizslēgtajā malkas šķūnī, norāva šķūņa un saimniecības ēkas kopējai sānu sienai vairākus dēļus, iekļuva saimniecības ēkā un nozaga motobloku (vērtība – 1000 eiro), pīņu pjaujmašīnu (vērtība – 200 eiro), smalcinātāju (vērtība 500 eiro), domkratu (vērtība – 40 eiro) un ūdens sūknī (vērtība – 30 eiro). Nekumīgā ceļā iegūtās mantas vīrieši aizveda ar ragaviņām un noslēpa I.Krilovam piederošajā garāžā. Nākamajā dienā vīrieši guvumu pārdeva kādai trešajai personai par 40 eiro un naudu kopīgi izlietoja alkohola iegādei. Zādzības rezultātā I.Krilovs un E.Sniegs-Sniedzīņš cietušajam nodarija zaudējumu 1913 eiro apmērā. Savukārt nodarītais materiālais zaudējums par sabojātajām divām durvju slēdzenēm bija 20 eiro.

Tiesa vīriešiem kā atbildību mīkstinošus apstāklus konstatēja valīsirdīgu atzišanos un izdarītā nozēlošanu. Atbildību pastiprinošus apstāklus tiesa nekonstatēja un kā galīgo sodu E.Sniegs-Sniedzīņam nosprieda brīvības atņemšanu uz diviem gadiem un astoņiem mēnešiem, bez mantas konfiskācijas. Tomēr, pamatojoties uz Kriminālikuma 55.pantu, tiesa lēma šo sodu

neizpildīt, ja E.Sniegs-Sniedzīņš trīs gadu pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarijumu vai nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs kriminālsodu reglamentējošā likumā noteiktos pienākumus. Arī I.Krilovam tiesa nosprieda neizpildīt brīvības atņemšanas sodu, ja vīrietis gada un sešu mēnešu pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarijumu. Tiesa no abiem vīriešiem cietušā labā nosprieda piedzīt arī 1933 eiro, savukārt no E.Sniega-Sniedzīņa vēl 93,50 eiro par advokātes darbu.

Šī gada 5.februārī ap pulksten 14 VILIS JEROMĀNS norāva piekaramo slēdzeni un iekļuva kādā dzīvoklī Balvu novadā, kur nozaga sieviete piederošas mantas – 5 litru tilpuma kannu ar benzīnu sēsu eiro vērtībā un 3 litru tilpuma kannu ar tehnisko eļļu piecu eiro vērtībā. Nozagtās mantas vīrietis aiznesa un rīkojās ar tām pēc saviem ieskatiem. Zādzības rezultātā cietušajam nodarītās materiālās zaudējums 11 eiro apmērā.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais sevi par vainigu viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnīgi un izdarīto nozēloja, ko tiesa konstatēja kā atbildību mīkstinošus apstāklus. Kā atbildību mīkstinošus apstāklis bija arī konstatētais fakts, ka apsūdzētais labprātīgi atlīdzinājis cietušajai raditos zaudējumus. Atbildību pastiprinošus apstāklus tiesa nekonstatēja. Tāpat apsūdzētais atzina cietušās pieteikto kompensāciju 16 eiro apmērā, un tiesa nosprieda V.Jeromānu sodit ar piespiedu darbu uz 60 stundām, bez mantas konfiskācijas.

Alkoholu noslēpj mugursomā

Pagājušā gada 23.maija vakarā pie kāda veikala Balvos IGORS USINS un PĒTERIS IVANOVS alkohola lietošanas laikā vienojās par alkohola zādzību no veikala. Tajā pašā dienā pulksten 18.23 vīrieši ienāca veikalā un I.Usins panēma no veikala plauktu vienu 0,7 litru tilpuma alkoholiskā dzēriena pudeli "Latvijas oriģinālais degvīns" 5,89 eiro vērtībā un noslēpa to P.Ivanova mugursomā. P.Ivanovs, apzinoties savas darbības nelikumību, pagāja garām kasēm un nesamaksāja par preci.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais sevi par vainīgiem atzina un izdarīto nozēloja. Atbildību mīkstinošus apstāklus tiesa vīriešiem nekonstatēja. Savukārt kā atbildību pastiprinoši apstākļi I.Usinam un P.Ivanovam bija noziedzīgo nodarijumu izdarīšana personu grupā un alkohola ietekmē. Turklat apsūdzētajam I.Usinam kā atbildību pastiprinošs apstāklis bija arī noziedzīgā nodarijuma recidīvs. Tiesa nosprieda I.Usinu un P.Ivanovu sodit ar piespiedu darbu uz 50 stundām.

Kavē maksātnespējas procesu

Agrāk nesodītā SANTA MATISĀNE lika šķēršļus maksātnespējas procesa gaitā, kas parādnieka pārstāvja rīcībā izpauðās kā administratora pieprasītās likumā paredzētās informācijas nesniegšana, dokumentu nenodošana un citas tīšas darbības, kuras kavē maksātnespējas procesu.

2013.gadā ar pasta sūtījumu uz S.Matisānes dzīvesvietas adresi un elektronisko pastu tika nosūtīti vairāki paziņojumi par kādas SIA pasludināšanu par maksātnespējigu un par tās pienākumu sniegt administratoram pieprasīto informāciju. Sieviete noteiktā laikā to neizdarīja. Vienā no gadījumiem sieviete noteiktā laikā neiesniedza administratoram pieprasīto informāciju, citā – iesniedza atsevišķus minētās SIA dokumentus, apsolot arī iesniegt papildus informāciju, bet to neizdarīja.

Tiesa apsūdzētajai kā atbildību mīkstinošus apstāklus konstatēja savas vainas valīsirdīgu atzišanu un izdarītā nozēlošanu. Atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti un tiesa nosprieda S.Matisāni sodit ar piespiedu darbu uz 100 stundām, atņemot tiesības uz visu veidu komercdarbību uz diviem gadiem.

Izkrāpj graudus vairāku tūkstošu apmērā

Agrāk sodītās MĀRTINĀ ZEMESKALNS izdarīja krāpšanu – svešas mantas iegūšanu, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos un ar viltu.

Vienā no gadījumiem 2013.gada jūnijā un jūlijā minētās vīrietis, nolūkā izkrāpt graudus saimniecībās, laikrakstā astoņas reizes ievietoja sludinājumus, ka pērk auzas, kviešus, rudzus, miežus. Tā paša gada jūlija sākumā M.Zemeskalnam uz sludinājumā norādito telefona numuru piezvanīja kādas saimniecības īpašnieks, kurš interesējās par iespēju pārdot graudus. M.Zemeskalns vīrietim atzvaniņa no cita telefona un mutiski vienojās par apmēram 20 tonnu auzu iepirkšanu. Sarunas laikā apsūdzētais, nolūkā ar viltu iegūt svešu mantu,

maldināja vīrieti, piedāvājot samaksāt par auzām 105 latus par tonnu, apzinoties, ka zemnieku saimniecībai par graudiem nemaksās. Kad vīrietis piekrita pārdot graudus par norādīto cenu, 2013.gada 11.jūlijā M.Zemeskalns nosūtīja graudu pārdevējam īzšīnu, norādot kādas firmas, ar kuru viņam nebija nekāda sakara, reģistrācijas numuru, juridisko adresi un bankas rekvītus pavadzīmes aizpildīšanai. M.Zemeskalns arī telefoniski paziņoja, ka 2013.gada 11.jūlijā vakarā atsūtījis transportu, kuru nolīdzis graudu pārvadāšanai, kā arī apgalvoja, ka iepirktie graudi tiks nogādāti kādā uzņēmumā un pēc tam pāris dienu laikā saimnieku saimniecībai tiks pārskaitīta nauda. Savukārt, kad nolīgtā pārvadātāja transportā iekrāva 21,3 tonnas auzu kopsumā par 2236,50 latiem, M.Zemeskalns lika pārvadātājam nogādāt graudus nevis uz uzņēmumu, kā bija norādīts pavadzīmē, bet uz kādu saimnieku saimniecību Cesvaines novadā. Vīrietis izkrāptos graudus pārdeva asociācijai par daudz zemāku cenu – 50 latiem par tonnu. 1000 latus, kas viņam bija izmaksāti skaidrā naudā, M.Zemeskalns iztērēja pēc saviem ieskatiem. Savukārt saimnieku saimniecībai par graudiem apsolīto naudas summu vīrietis nesamaksāja un turpmāk izvairījās no kontaktiem ar cietušo. Rezultātā M.Zemeskalns cietušajam nodarīja materiālu zaudējumu 2236,50 latu apmērā.

Tiesa kā atbildību mīkstinošus apstāklus apsūdzētajam konstatēja savas vainas atzišanu un izdarītā nozēlošanu. Atbildību pastiprinoši apstākļi bija noziedzīgo nodarijumu recidīvs un kā galīgo sodu tiesa M.Zemeskalnam nosprieda brīvības atņemšanu uz gadu un sešiem mēnešiem. Tāpat tiesa nolēma piedzīt no M.Zemeskalna cietušo labā attiecīgi 3182,25 un 4217,39 eiro, valsts labā – 79,68 eiro par advokātes darbu un 43,22 eiro par ceļa izdevumiem, lietas dalībniekiem ierodoties uz tiesas sēdēm.

Informē policija

Dzērājšoferu ka biezis!

18.maijā Balvos 1982.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "BMW" 1,44 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

22.maijā Balvos 1986.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu 1,69 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

23.maijā Balvos, Brīvības ielā, 1993.gadā dzimis vīrietis vadīja mopēdu 2,31 promiles alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

23.maijā pulksten 20.35 Balvos, Daugavpils ielā, 1961.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volkswagen Passat" 1,86 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un nosūtīts izskatīšanai uz tiesu.

23.maijā pēcpusdienā 1974.gadā dzimis vīrietis vadīja mopēdu 1,55 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

24.maijā Balvu pagastā 1996.gadā dzimusi jauniete vadīja transportlīdzekli bez autovadītāja tiesībām un 2,07 promiļu alkohola reibumā. Uzsākta kriminālprocess.

Nozog visu, kas nav pieķēdēts

Saņemts iesniegums, ka Balvos, Brīvības ielā, no daudzdzīvokļu mājas kāpņu telpas velosipēdam noņemtas abas riepas, stūre, sēdeklis un ķede. Jāpiebilst, ka velosipēda īpašniece savu pārvietošanās līdzekli bija ļoti labi pieķēdējusi pie kāpnēm. Garnadzim neatlika nekas cits, kā paņemt to, kas nav pieķēdēts. Pāri palika tikai velosipēda rāmis. Uzsākta kriminālprocess.

Pielīmē nepiedienīgu vēstuli

23.maijā saņemts iesniegums no Balvu novada Bāriņtiesas, ka pie iestādes ārdurīvīm pielīmēta iestādes darbu aizskaroša vēstule krievu valodā. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Nodara miesas bojājumus

Saņemts iesniegums, ka Viļakas novada Žīguros 1991.gadā dzimušai sievietei miesas bojājumus nodarīja 1987.dzimusi sieviete. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Nozog naudu un telefonus

Balvu novada Kubulu pagasta Celmenē kopīgas alkohola lietošanas laikā sievieti nozagta nauda un divi mobilie telefoni. Uzsākta kriminālprocess.

Īsumā**Attaisnotajos izdevumos iekļaus arī interešu izglītību bērniem**

Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus iedzīvotāju ienākuma nodokļa likumā nosakot, ka attaisnotajos izdevumos turpmāk iekļaus arī izdevumus par interešu izglītības programmu apgūšanu bērniem.

Līdz ar to bērnu vecāki no nākamā gada 1. janvāra varēs atgūt iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļu no summām, kas samaksātas, piemēram, par mūzikas, deju vai sporta nodarbībām.

Grozījumi arī paredz no nākamā gada ar ienākuma nodokli neaplikt personu dāvinājumus vai ziedoņumus partijām vai partiju apvienībām. Šis summas noteiks kā attaisnotos izdevumus, kas kopā nedrīkstēs pārsniegt 20 % no maksātāja apliekamā ienākuma lieluma.

Šādas izmaiņas likumā rosinātas, nēmot vērā Valsts prezidenta likumdošanas iniciatīvu politisko partiju sistēmas pilnveidošanai. Ar labvēlīgāku nodokļu mehānismu mazu summu ziedotājiem plānots veicināt saikni starp sabiedrību un politiskajām partijām, teikts likumprojekta anotācijā.

Tāpat likumu plānots papildināt ar regulējumu, lai novērstu iespēju darba tiesiskās attiecības aizstāt ar mikrouzņēmumu nodokļa maksāšanas režīmu, tādējādi izvairoties nodokļus maksāt vispārējā režīmā un samazinot par darbiniekiem budžetā maksājamo nodokļu apmēru.

Baltalkšņus drīkstēs cirst ūdenstilpju aizsargjoslās

Lai mazinātu ierobežojumus baltalkšņu audžu apsaimniekošanā ūdenstilpju aizsargjoslās, Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas deputāti pirmajā lasījumā atbalstīja grozījumus Aizsargjoslu likumā.

Grozījumi paredz mazināt koku ciršanas ierobežojumus mežaudzēs, kurās dominējošā koku suga ir baltalksnis.

Likumprojekta autori norāda, ka, mazinot ierobežojumus, zemes īpašnieki varēs novākt brūkošās baltalkšņu audzes un veidot mērķtiecīgi apsaimniekotas mežaudzēs. Baltalkšņi ūdenstilpju aizsargjoslās aizņem ap septiņiem tūkstošiem hektāru lielu platību, un to skaits pēdējos 30 gados ir strauji pieaudzis. Baltalksnis pēc 40 gadu vecuma sāk brukt, tādēļ upēs pasliktinās bioloģiskā kvalitāte un sāk veidoties aizdambējumi.

Patlaban likums noteic aizliegumu ūdenstilpju aizsargjoslās 50 metru platā joslā veikt kailcirtes, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju sekū likvidēšanai, kā arī palieņu plāvu atjaunošanai un apsaimniekošanai. Ja aizsargjosla ir šaurāka par 50 metriem, kailcirtē aizliegta visā aizsargjoslas platumā.

Grozījumus Aizsargjoslu likumā trīs lasījumos vēl jāskata Saeimai.

Zini un izmanto**Daudzbērnu ģimenei mazāks ceļa nodoklis**

Turpmāk personai, kurai pašai vai kopā ar laulāto vai kuras laulātajam apgādībā ir trīs vai vairāk nepilngadīgi bērni, ceļa nodoklis par attiecīgo kalendāro gadu būs jāmaksā 50% apmērā. To paredz Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijā galīgajam lasījumam atbalstītie grozījumi Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā.

Patlaban noteiks, ka šādai ģimenei nodoklis ir 80 % apmērā.

Nodokļa atlaidi persona saņems par vienu tās īpašumā, turējumā vai valdījumā esošu transportlīdzekli, ja tas reģistrēts kā vieglais pasažieru vai pašlietojuma transportlīdzeklis, kravas transporta kaste vai furgons, kurā ir vairāk nekā četras sēdvietas, autobuss ar pasažieru sēdvietu skaitu līdz 16 vietām, kā arī vieglais kravas vai speciālais dzīvojamais autobuss.

Savukārt transportlīdzekļa ekspluatā-

cijas nodoklis turpmāk nebūs jāmaksā personai, kuras apgādībā ir bērns ar invaliditāti, kas nav saistīta ar pārvietošanās traucējumiem. Patlaban no ceļa nodokļa nomaksas ar atbrīvota ģimene, ja tajā ir bērns ar invaliditāti, kuram ir kustību traucējumi. Izmaiņas likumā nepieciešamas, jo arī bērnam, kuram invaliditāte noteikta bez kustību traucējumiem, vienīgais pārvietošanās līdzeklis uz skolu vai pie ārsta bieži vien ir ģimenes automašīna, pauž likumprojekta autori. Atbrīvojums attieksies tikai uz vieglo transportlīdzekli.

Tāpat no ceļa nodokļa būs atbrīvotas arī personas ar III invaliditātes grupu, kurām īpašumā, valdījumā vai turējumā ir viens vieglais automobilis, motocikls, tricikls vai kvadracikls. Lai saņemtu nodokļa atbrīvojumu, šīm personām vairs nevajadzēs savu automašīnu īpaši pielāgot vai apricot ar automātisko pārnesumkārbu.

Grozījumi arī paredz, ka no nodokļa nomaksas uz laiku varēs atbrīvot personu, kuras automašīna bijusi

nozagta ārzemēs, un tas būs jāapliecina ar ārvalsts kompetentās iestādes izdotu dokumentu par transportlīdzekļa zādzības faktu.

Ar grozījumiem plānots mazināt administratīvo slogu autotransporta īpašniekiem ceļa nodokļa nomaksā. Paredzēts, ka, maksājot nodokli par vairākiem transportlīdzekļiem vienā maksājumā komercbankā, nodokļa maksātājs informāciju par maksājuma mērķi pats varēs sasaistīt ar konkrēto transportlīdzekļu reģistrācijas numuriem, par kuriem veic maksājumu.

Ar grozījumiem precīzāk noteikts transportlīdzekļa ekspluatācijas un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļu administrējošo institūciju – Valsts ieņēmumu dienesta un Ceļu satiksmes drošības direkcijas – kompetenci.

Plānots, ka izmaiņas Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likumā stāsies spēkā nākamā gada 1. janvārī.

Ekskursija**Baltinavieši apciemo Stūra māju un Latvijas Televīziju**

Baltinavas vidusskolas 9. un 10. klases skolēni kopā ar vēstures skolotāju 11. maijā devās uz Rīgu, lai apmeklētu Padomju Latvijas Valsts drošības komitejas ēku - Stūra māju, Latvijas Televīziju un Zaķusalas televīzijas torni.

"Visvairāk mūs iespējoties Čekas kambaros redzētais. Uzzinājām, kā darbojās padomju represīvā iestāde - Čeka. Pārsteidza gides stāstītās par cilvēku bezspēcību pretoties padomju okupācijas

varai, par cilvēku aizturēšanas apstākļiem, par pratināšanu, spīdzināšanu, pazemošanu. Necilvēcīgi bija arī ieslodzīto uzturēšanās apstākļi. Stūra mājas apmeklējums radīja emocionāli smagas izjūtas, bet tas mums lika novērtēt, ko nozīmē personiskā brīvība, vārda brīvība mūsdienās," tā savus iespaidus raksturo skolēni. Iepazīstot Latvijas Televīziju, skolēniem bija unikāla iespēja baudīt Aminatas Savadogo dziedājumu, gatavojoties Eirovīzijas konkursam. Skolēni apmeklēja vairākas televīzijas studijas, uzzināja, kā top dažādi raidījumi, seriāli, vienīm bija iespēja

iejusties arī "Panorāmas" diktoru un laika ziņu stāstītāja

lomās. Pēdējais ekskursijas apskates objekts bija Zaķusalas tornis - augstākais televīzijas tornis Eiropas Savienībā (368 metri).

Skolēni saka lielu paldies skolai par šo iespēju

apmeklēt Rīgu, jo ekskursijā redzētais un dzirdētais noderēs gan eksāmenos, mācību procesā, gan turpmākajā dzīvē.

Baltinavas vidusskolas skolotāja INTA LUDBORŽA

Veiksmes prognoze

26.maijs. Sakarīga otrdiena sakarīgiem cilvēkiem, kad darbosies teiciens: viena galva gudra – divas gudrākas. Šodien labāk pabeigt iesākto, pirms kerties pie jaunā. Brīdinājums nesakarīgiem cilvēkiem, kuri vadīsies pēc principa: cūka dubļus atradīs. Jūs ne tikai varat sakauties ar draugu vai policistu, bet arī pats saindēties ar alkoholu vai citu indigu vielu, vai vēl sliktāk – applaucēties ar verdošu ūdeni vai dabūt citāda veida apdegumus.

27.maijs. Sen nav bijusi 'čika' diena? Kas tā tāda? Šodien to ir iespēja iepazīt gan no labās, gan no sliktās pusēs. Cilvēkiem ar labu intuīciju (jeb priekšnojautu) pēcpusdienā var izdoties nodibināt patīkamus vai izdevīgus kontaktus, nespējot satricošas kurpītes vai makšķerēšanas piederumus. Bet, ja Tu nevari palielīties ar labu intuīciju, tad labāk neriskē spēļu zālē ar pēdējo piecīti – paliksi bez biksēm!

28.maijs. Patīkama ceturtiņa patīkamiem cilvēkiem, kad centies par visu pasmaidīt. Ej pa dzīvi paceltu galvu un nesaspīnīsti par radušos problēmu. Risini to bez stresa un naida. Šodien labāk tēlot muļķa blondīni, nevis visgudro profesoru. *Blondīnei* noteikti atradīsies aizstāvji, palīgi un sponsori, bet *gudro profesoru* vienkārši ignorēs.

29.maijs. Nopietnā piektdiena nopietniem pilsoņiem, kad apzinīgi pabeigsim darba nedēļu, necenšoties izlocīties un izsprukt no savu pienākumu veikšanas. Gribu pabridināt, ka labāk neizlikties par slimu, neņemt slimības lapu un *neārstēties* ar laivu un makšķeri Balvu ezerā. Šāda ārstēšanās tiešām var beigties ar nelaimes gadījumu un slimnīcu. Gan no sekliem, gan dzīļiem ūdeņiem šodien labāk turēties pa gabalu. Labāk tad sarīkot romantiskas vakariņas ar mīloto bez bērniem un sievāmātēm.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts**Diena**

T 27.05	Mākoņains	+12	Apmācīties, lietus	+13
C 28.05	Apmācīties	+9	Apmācīties	+17
Pk 29.05	Mazmākoņains	+11	Mākoņains, neliels lietus	+15
S 30.05	Skaidrs	+6	Apmācīties, lietus	+14

Pērk

Z.S "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA RENEM iepērk jaunlopus, lielkopus, aitas, zirgus.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Tālr. 65329997, 29485520, 26393921.

SIA "AIBI" pērk lielkopus, jaunlopus, aitas, kazas, zirgus, cūkas.
Labas cenas! Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "LATVIJAS GAĀA" iepērk lielkopus, jaunlopus, aitas, zirgus.
Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

Pērk visa veida mežus, zemi.
Tālr. 29764751.

SIA "Sendija" iepērk lapu, skujkoku taru, malku, papirmalku, cirsmas.
Zarus šķeldošanai.
Tālr. 29495199, 29183884.

Pērk cirsmas un mežu ar zemi ipašumā, iespējams avanss.
Tālr. 26346291.

Pērk cirsmas.
Tālr. 26428936.

Pērk nezāģētu mežu.
Tālr. 26630249.

Pērk auto ātrumkārbas, motorus, lietos alumīnija diskus, katalizatorus.
Tālr. 25602554.

Pērk malku, 20-25 m³, 3 m vai klučos, Vījakā.
Tālr. 29445889.

LATVIJAS ČEMPIONĀTS ŪDENS MOTOCIKLIEM BALVOS 6. JŪNIJĀ

Pasākuma organizatores sirsniņu paldies sakā sponsoriem: Rugāju novada domei, Staņislavam Karelīm, Vilnim Kapteinim, Dzintrai Sprudzānei, par raito muzicēšanu "Ginc un Es". Lai visiem Dieva svētība!

Vījakas Valsts ģimnāzijas 12.klases un audzinātājas pateicas Vījakas novada domei un priekšsēdētājam S.Maksimovam par lielisko iespēju - ceļojumu ar plostiem pa "Daugavas lokiem".

Pateicības vārdi

Ikvienam ir iespēja īsti un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Paziņojumi

VAS "Latvijas Pasts" pārdom izsoles kārtībā ar augšupejošu soli **03.07.2015. plkst. 10.30** Ziemeļu ielā 10, lidostā "Rīga", Mārupes novadā, nekustamo ipašumu **Jaunā iela 21-2, Viķsnas pagasts, Balvu novads**, kadastra Nr.3894 900 0011. Nekustamā ipašuma nosacītā (sākotnējā) pārdošanas cena –

EUR 2 200.

Pieteikšanās izsolei darba dienās no 01.06.2015. līdz 01.07.2015. un informācija par izsolē pie izsoles rīkotāja pa tālruniem 29420864, 29398567 vai e-pasts: info@pasts.lv

PAZINOJUMS

Vījakas novada pašvaldības nekustamā ipašuma "Lateast" kadastra Nr.3860 001 0148 un "Jūra" kadastra Nr.3860 001 0125 rakstiskus privatizācijas apliecinājumus **var iesniegt līdz 2015.gada 3.jūlijam plkst. 17.00**. Vījakas novada domē pašvaldības ipašuma privatizācijas un atsavināšanas komisijā, 106.kab., Abrenes ielā 26, Vījakā, Vījakas novadā, katru darbienu no plkst 9.00 līdz 17.00.

Balvinavas novada pašvaldība izsludina pieteikšanos automašīnas GAZ 66 AC 30 184A izsolei.

Izsoles sākumcena EUR 570. Pieteikumu rakstiski iesniegt Balvinavas novada domes kancelejā, Kārsavas ielā 16, Balvinavā, līdz 2015.gada 2.jūnijam. Sīkākas ziņas Balvinavas novada mājaslapā www.balvinava.lv vai pa telefoni 29191320.

BALVINAVAS NOVADA DOME

*Vai abonēji
aduguni
jūnijam un
turpmākajiem
mēnešiem?!*

Informē VID

Vienam no vecākiem ir tiesības saglabāt nodokļa atvieglojumu par skolēnu, kurš strādā vasaras brīvlaikā

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) atgādina, ka, sākot ar šo gadu, vienam no vecākiem ir tiesības saglabāt nodokļa atvieglojumu par bērnu, kurš ir vecumā līdz 19 gadiem un mācās vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iestādē, ja tas strādā vasaras brīvlaikā.

Nemot vērā, ka daudzi skolēni vasaras mēnešos (no 1.jūnija līdz 31.augustam) strādā algotu darbu, VID informē par nosacījumiem, kas jāievēro gan vecākiem, kuru bērni vasarā strādā, gan pusaudžiem, kas devušies darba gaitās.

Vecākiem jāzina, ka bērna atrašanās vecāka apgādībā tiek pārtraukta automātiski, tīklīdz skolēns uzsācis darba attiecības. Savukārt pēc tam, kad skolēns pārtraucis strādāt, vecākiem pašiem bērns jāatjauno apgādībā. Taču attiecībā uz bērnu (izglītojamo līdz 19 gadu vecumam), kurš strādā tikai vasaras brīvlaikā (no 1. jūnija līdz 31. augustam), vecākam nav algas nodokļa grāmatiņā jāsvītro ieraksts par bērnu kā apgādājamo un atrašanās vecāka apgādībā netiek pārtrauktta automātiski.

Vecākam saglabājamas atvieglojums par apgādībā esošu personu 165 eiro mēnesī, un bērnām vasaras brīvlaika darba laikā tiek piemērots neapliekamais minimums 75 eiro mēnesī, izņemot gadījumu, ja bērns strādā pie mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja.

Skolēni, kuri nolēmuši sākt darba gaitas, var saņemt algas nodokļa grāmatiņu. To var izdarīt klātienē, vēršoties VID ar iesniegumu algas nodokļa grāmatiņas reģistrēšanai, vai elektroniski, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas

sistēmu (EDS). Skolēniem, kuri strādā vasaras mēnešos un maksās nodokļus vispārējā režīmā, algas nodokļa grāmatiņa dod tiesības algi piemērot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu 75 eiro mēnesī.

Nodokļu nomaksas nosacījumi ir atkarīgi no tā, kāds nodokļu maksāšanas režīms ir skolēna darba devējam:

- vispārējais nodokļu maksāšanas režīms;
- darba devējs ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs;
- darba devējs ir lauksaimnieks.

Vispārējā nodokļu maksāšanas režīma gadījumā, skolēnam sākot strādāt:

darba devējs no algas maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli 23 % un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 34,09 %.

10,50 % darba ņēmēja sociālo iemaksu daļu darba devējs ietur no skolēna algas, savukārt 23,59 % sociālo iemaksu daļu darba devējs maksā no saviem līdzekļiem. Sociālās iemaksas neveic, ja skolēns ir jaunāks par 15 gadiem;

skolēnam, kurš ir nodarbināts vasaras mēnešos, ir tiesības algi piemērot ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu 75 eiro apmērā, ja algas nodokļa grāmatiņa ir iesniegta darba devējam.

Ja skolēns (neatkarīgi no viņa vecuma) **vasarā strādā pie mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja:** no skolēna ienākuma darba devējs - mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs - neietur sociālās iemaksas un iedzīvotāju ienākuma nodokli, bet tie veido daļu no mikrouzņēmumu nodokļa, ko darba

devējs maksā no sava saimnieciskās darbības apgrozījuma.

Piemēram, ja saņemamā atlīdzība ir 350 eiro, summa, ko saņems skolēns, būs 350 eiro.

laika periodā, kamēr skolēns ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja darbinieks, viņš nevar atrasties vecāku apgādībā un vecāku gūtajam ienākumam nevar tikt piemērots atvieglojums par apgādībā esošu personu 165 eiro apmērā;

tīklīdz skolēns uzsāks darba attiecības mikrouzņēmumā, apgādība tiks automātiski pārtraukta.

Ja skolēns vasarā saņem sezonas laukstrādnieku ienākumu, strādājot lauku darbos (augļkoku, ogulāju un dārzeņu sējā vai stādišanā, sējumu un stādījumu kopšanā, ražas novākšanā, augļu, ogu un dārzeņu šķirošanā):

gūtajam sezonas laukstrādnieka ienākumam tiek piemērota nodokļa likme 15 %, bet ne mazāka kā 0,70 eiro katrā nodarbinātības dienā.

Piemēram, ja kopējā saņemamā atlīdzība par mēnesi ir 350 eiro un nevienā no dienām tā nav mazāka par 4,70 eiro, ienākums, ko saņems skolēns pēc laukstrādnieku ienākuma nodokļa nomaksas, būs 297,50 eiro.

vecāki saglabā tiesības piemērot atvieglojumu par apgādībā esošu bērnu 165 eiro apmērā, ja bērns ir jaunāks par 18 gadiem un saņem sezonas laukstrādnieku ienākumu, kā arī, ja bērns ir vecumā no 18 līdz 19 gadiem, mācās vispārējās, profesionālās, augstākās vai speciālās izglītības iestādē un vasaras brīvlaikā (no 1. jūnija līdz 31. augustam) saņem sezonas laukstrādnieku ienākumu.

Apsveikumi

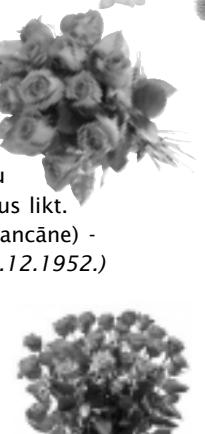
Mīļā Briežuciema skola!

Sveicu skaistajos svētkos! Priečajos par aktīvu skolas dzīves atspoguļošanu presē. No tā arī es gūstu emocionālu baudu. Novēlu vēl daudzu cilvēku mūžiem stingrus pamatus likt.

Helēna Circene (Prancāne) - skolas direktore (01.08.1951. - 10.12.1952.)

Lai silta vasara, lai ziemā sniegs,
Lai darbs, lai draugi un pa reizei prieks.
Lai dvēsele var baltu domu dziju vīt,
Lai atnāk viss, ko gribas sagaidīt.

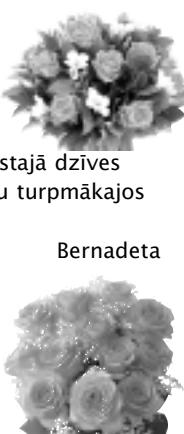
Sirsniņi sveicam **Oļegu Borisovu** skaistajā dzīves jubilejā! Daudz baltu dienīnu.

Valentīna, Jānis

Ļauj novēlēt Tev gadu mijā laimi,
Lai Tavās dienās gaismas stundu daudz.
Ja ceļš būs grūts, lai apkārt radu saime,
Kas roku sniedz un Tevi tālāk sauc.

Sirsniņi sveicam **Oļegu Borisovu** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlu veselību, dzīvesprieku, izturību turpmākajos dzīves gados.

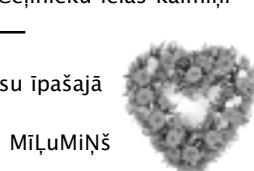

Bernadeta

Ir skaisti jaunam būt,
Tam dzeguze vēl nemēdz gadus skaitīt,
Vien dzenis laimi kaļ.
Lai pavasaros jauni sapņi dzimst,
Ir skaisti jaunam būt.

No sirds sveicam **Raivi Ruduku** šajā jaukajā jubilejā!
Vēlam, lai, dienu ritumam tālāk skrejot, ar Tevi kopā ir - veiksme, izturība, dzīvesprieks un sargeņelis vienmēr blakus.

Ceilinieku ielas kaimiņi

MīLuLiTe, mīļi, sirsniņi sveicieni mūsu īpašajā dienīnā!

MīLuMiŅš

Pārdod

30.maijā z/s "Gračuļi" pārdos dažādu krāsu jaunputnus (5-6 mēn.), dējējvistas, gaiļus (arī maina). Pēc pasūtījuma šķirotos cālus, broilercālus, zoslēnus, pilēnus (arī mulardus), pērlu vistas, balto platkrūšu titarus. Tālr. 29186065 vai 25272041 (vadītājs).

Bērzpili 7.20 - Lazdukanā 7.35 -

Kapūnē 7.40 - Rugājos 7.50 -

Medjos 8.00 - Naudaskalnā 8.10 -

Balvos 8.20- Kubulos 8.55 -

Viksna 9.10- Kupravā 9.35 -

Vilakā 10.00 - Žīguros 10.20 -

Borisovā 10.40- Semenovā 10.55 -

Šķibēnos 11.05 - Rekovā 11.15 -

Upītē 11.25 - Baltinavā 11.45 -

Briežuciemā 12.00 -

Eglciemā 12.20 - Vectīlā 12.40 -

Tilžā 12.55 - Pokrotā 13.10 -

Tikaiņi 13.20 - Skujetnieki 13.30 -

Liepari 13.40 - Bērzpils 13.50.

Lēti pārdod māju. Tālr. 27887243.

Pārdod skalditu malku ar piegādi, 4,5 m³- EUR 100. Tālr. 29418841.

Pārdod motorollerī *Suzuki Address*. Tālr. 28334115.

Pārdod VW Passat B3, benzīns; Audi 100, 1988.g. Tālr. 26840533.

Pārdod jaunu TRIMMERI zāles un krūmu plaušanai.

Tālr. 29440841.

Pārdod sīvēnus.

Tālr. 29365352.

Pārdod sīvēnus.

Tālr. 28394833.

Pārdod dējējvistu cālišus.

Tālr. 28782645.

Dziednieks ARTŪRS TILTINŠ trešdien, 3.jūnijā no plkst.

13.00 pieņems BALVOS, Tautas ielā 14, viesnīcā "Balvi".

Diagnostika. Bioenerģētiska dažādu slimību dziedināšana, galvas, locītavu, muguras u.c. sāpju novēršana.

Atkarību likvidēšana (alkoholisms, smēķēšana, aizartspēles).

Negatīvās enerģētiskās iedarbības neutralizācija (lāsts, skaudība, ļaunās, bezlaulības vainags).

Iespējama palidzība pēc foto.

Pieteikties pa tālruni: 22460309.

NODOD LŪŽNUΣ UN LAIMĒ AUTO VAI PIEKABI!

200 kg

Nodod vismaz 200 kg metāllūžu, reģistrē pīn aktu vai pavadzīmi

www.tolmets.lv/akcija un laimē!

1 auto + 4 piekabes = 5 izlozes!

Akcijas laiks: 23.03.-06.09.2015.

Sadarbības partneris,

kas piedalās akcijā: SIA ARFE PLUSS

Alūksne: Ganību iela 18; Balvi: Tehnikas

ielā 5c; Gulbenē: Malas iela 8; Madona:

Saulēs iela 66a.

Loterijas slēgšanas numurs: 3718

Loterijas noteikumi: www.tolmets.lv/akcija

Rezultātas

tālrunis: 80000013

Vācu kvalitātes PVC

LOGI, DURVIS.

Atlaides līdz 40%.

Balvu, Tautas 1.

Tālr. 20399903.

Jaunaudžu kopšana, apauguma

zāģēšana. Tālr. 25157088.

Veikalā "LATBAT", Tautas 1,

JAUNS PREČU PIEVEDUMS!

Šī gada 30.maijā Balvos, veikalā

TOP (Partizānu 6), 09.00-15.00

OPTISKO BRILĀ LUZPĀRDOŠĀNA

(gatavas brilles: tonētās, hameleoni

- stikls izgatavots laboratorijā - 2

gadi garantija, EUR 15-25);

saulesbrilles - POLARIZED

(autovadītājiem un

makšķerniekiem). Iespēja pasūtīt

brilles pēc receptēm.

Kont. tālr. 29576954.

Bruģējam celiņus, ierīkojam

ūdensvadu, kanalizāciju. Pieved

smiltri, granti, šķembas.

Tālr. 25649701.

Kāpurķēžu ekskavatora, universālā

ekskavatora pakalpojumi.

Zāģējam, izvedam cirsmas un

apaugumus. Tālr. 28608343.

Smilts, grants, melnzmēnes piegāde.

Tālr. 29433126.

Dāvina 2 mēnešus vecu kaķēnu.

Tālr. 29131568.

Balvos, uz ielas pretī Brāļu kapiem,

atrasta atslēga, uzraksts NATS, un

piekariņš. Interesēties redakcijā.

Piedāvā darbu

Kokzāgtētava Alūksnes nov. Jaunalūksnes pag. piedāvā darbu
LENTĀGU un ZĀGRIPU ASINĀTĀJAM.
Tālr. 29299652.

Pateicība

Vissiņigākā pateicība prāvestam Olģertam Misjūnam, dziedātājām Annai, Anitai un Aivitai, "Senda Dz" vadītāji Dzinrai un viņas meitenēm, SIA "Ritums", daktere Ligai Lupkinai, Marijai Šveķerei, Gulbenes slimnīcas aprūpes nodaļas vadītāji Bušai un visam nodaļas medicīnas personālam, Bērzpils mednieku klubam, SIA "Rūtas LB" kolektīvam, radiem, draugiem, kaimiņiem, visiem, visiem labajiem cilvēkiem, kuri bija kopā ar mums, palīdzēja, sniedza atbalstu, izteica līdzjūtību dzīves smagākajā brīdī, **Evaldu Stepānu** mūžības celā pavadot.

SIEVA, BĒRNI AR ĢIMENĒM

Līdzjūtības

Jau pavasaris nāk pa saules

vārtiem,

Tik sirds Jums sāpju lāsēm pielījusi.

Mīļ cilvēks aizgājis uz klusēšanas

pusi,

Vien paliek atmiņas ar pateicības

vārdiem.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība

Andrim Ķerānam ar ģimeni,

TĒVU, VIRATĒVU, VECTĒTIŅU

mūžībā pavadot.

Irēna, Vera

Kaut varētu šo smilšu sauju nemest,

tēt,

Bet to vairs nevar, mūžs bez tevis

būs,

Nem manu milestību, lai tev nesalst,

Nem siltus vārdus tālā ceļā līdz.

Skumju un atvadu brīdi klusa un

patiesa līdzjūtība **Andrim Ķerānam** ar ģimeni un pārējiem

tuvniekiem, tēvu **PĒTERI**

KERĀNU kapu kalnīnā pavadot.

Agrita, Ineta, Ruta Naudaskalnā

No atmiņām paliek